

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΦΛΩΡΙΝΑΣ

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΣΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΠΟΖΑΡ - ΑΡΙΔΑΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ/ΕΠΟΠΤΗΣ: Ν. ΤΑΜΟΥΤΣΕΛΗΣ

Β ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΤΗΣ : ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΗΣ

ΖΕΡΖΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ (4360)

ΦΛΩΡΙΝΑ

ΙΟΥΝΙΟΣ 2020

Ευχαριστίες

Από τη θέση αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους έχουν συμβάλει και βοηθήσει στην απόκτηση νέων γνώσεων, νέων εμπειριών και προπάντων ανοίγματος νέων και ελκυστικών οριζόντων.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Ταμουτσέλη Νικόλαο, υπεύθυνο καθηγητή της παρούσας εργασίας, για τη θερμή του υποστήριξη και την βοήθεια που μου παρείχε σε όλα τη διάρκεια υλοποίησης της.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Χατζηγεφραιμίδη Ειρηναίο καθηγητή του Πανεπιστήμιου Δυτικής Μακεδονίας, για την άμεση προθυμία του να στηρίξει την υλοποίηση αυτής της εργασίας και να είναι ο Β' Βαθμολογητής.

Ακόμα, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους καθηγητές του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας, για την αμέριστη και απλόχερη παροχή νέων γνώσεων και νέων εμπειριών, όσον αφορά την παιδαγωγική και όχι μόνο επιστήμη.

Επιπλέον, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους συμφοιτητές μου που μαζί κάναμε όλο αυτό το ωραίο ταξίδι στο συγκεκριμένο Πανεπιστήμιο.

Η εργασία έχει ως εξής:

1. Περίληψη
2. Λέξεις Κλειδιά
3. Εισαγωγή

ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ:

- Περιγραφή και τοποθεσία του Λουτρακίου
- Η ονομασία «Λουτρά Πόζαρ»
- Ιστορία των Λουτρών Πόζαρ
- Θαυμαστά Γεγονότα

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ:

- Ιαματικές Πηγές
- Πισίνες Εξωτερικές-Εσωτερικές-Χαμάμ-Καταρράκτες
- Φαράγγι των Λουτρών
- Σχιστό Λαγκάδι
- Σπήλαιο Λουτρών
- Μουσείο
- Ήθη-Έθιμα και Διοργανώσεις
- Παραδοσιακά προϊόντα
- Ξενώνες
- Ασχολίες Κατοίκων
- Δραστηριότητες
- Παράρτημα: Συνέντευξη από κατοίκους

Βιβλιογραφία

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα Λουτρά Πόζαρ είναι ένας υπέροχος προορισμός εξαιρετικής φυσικής ομορφιάς, χάρη στο εύκρατο κλίμα και το πλούσιο, εύφορο έδαφος της περιοχής. Ολόκληρη η περιοχή είναι πλούσια σε φυσικά μέταλλα και ορυκτά, οδηγώντας στην παρουσία θεραπευτικών ιαματικών πηγών. Από την αρχαιότητα, οι άνθρωποι έμαθαν να αναγνωρίζουν τις θεραπευτικές ιδιότητες των ορυκτών και επομένως χρησιμοποίησαν τις πηγές ανάλογα. Σήμερα, η περιοχή αυτή έχει μεταμορφωθεί σε μια δημοφιλή λουτρόπολη που συνδυάζει την παράδοση με το σύγχρονο στυλ, με το αποτέλεσμα να είναι απολύτως μαγευτικό. Στις πηγές, οι ταξιδιώτες έχουν την ευκαιρία να δοκιμάσουν την υδροθεραπεία, θεραπεύοντας ασθένειες όπως ο χρόνιος πόνος, η ρευματοειδής αρθρίτιδα και άλλα οστικά προβλήματα. Η υδροθεραπεία διεγείρει τις αισθήσεις, βελτιώνοντας την κατάσταση της υγείας σας και το ανοσοποιητικό σας σύστημα. Οι σύγχρονες εγκαταστάσεις και υπηρεσίες, ο μοντέρνος εξοπλισμός, οι έμπειροι επαγγελματίες και οι τέλεια προσαρμοσμένες θεραπείες αποτελούν στοιχεία που καθιστούν το Λουτράκι ένα υπέροχο μέρος, όπου μπορούν οι επισκέπτες να χαλαρώσουν και να ανακαλύψουν την απόλυτη ευεξία. Η υδροθεραπεία υπήρξε πάντοτε μια αξιόλογη μέθοδος θεραπείας των ασθενειών του σώματος και του νου, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Τα ισχυρά, πολύτιμα στοιχεία προσφέρονται από τη φύση απλόχερα και είναι ικανά να θεραπεύσουν τις ασθένειες και να αποκαταστήσουν την υγεία. Οι εκπληκτικές θεραπείες Spa και το χαλαρωτικό μασάζ, καθώς και οι βουτιές σε ζεστά ιαματικά, αποτελούν μία μαγευτική εμπειρία ευεξίας. Ακόμα, βρίσκονται σε εξέλιξη έργα τα οποία αξιοποιούν την ιδιαίτερη φυσική ομορφιά και τα αξιοθέατα της περιοχής όπως είναι το φαράγγι των Λουτρών και τη γύρω ορεινή περιοχή, που προσφέρεται για περιπάτους, ορειβασία ή εκδρομές, το σπηλαιολογικό πάρκο των Λουτρών, τα τοπικά προϊόντα και τα υφαντά.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Λουτρά Πόζαρ, λουτρόπολη, ιαματικά λουτρά, θερμαντικά λουτρά, νερά, πηγές, πισίνες, θεραπείες, χαλάρωση, ξενώνες, φύση, τόπος, χωριό, παράδοση, παραδοσιακά προϊόντα, τουρισμός, δραστηριότητες, ασχολίες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα Λουτρά Πόζαρ αποτελούν έναν από τους κορυφαίους τουριστικούς προορισμούς στην χώρα μας. Επισκέπτες καταφθάνουν στα Λουτρά από κάθε γωνιά της Ελλάδας είτε για να δεχθούν τις ευεργετικές ιδιότητες των ιαματικών νερών (θεραπευτικών - χαλαρωτικών), είτε για να αποδράσουν στα πανέμορφα βουνά με τις σπηλιές, είτε και τα δύο. Οι εγκαταστάσεις του όλου συγκροτήματος είναι οργανωμένες σε μια μικρή λουτρόπολη με ξενοδοχεία, πισίνες, αποδυτήρια, εστιατόρια, μπαρ, προσφέροντας κάθε δυνατή εξυπηρέτηση στον λούόμενο. Σκοπός, της παρούσας εργασίας είναι να μελετήσουμε τα πολιτισμικά και περιβαλλοντικά στοιχεία της περιοχής των Λουτρών Πόζαρ Αλμωπίας. Πιο συγκεκριμένα, θα γίνει έρευνα για τις ιαματικές, θερμαντικές πηγές που αναβλύζουν, για την απέραντη φυσική ομορφιά του κήπου της Εδέμ, όπως αποκαλείται από πολλούς, για το φαράγγι και το σπήλαιο. Όσον αφορά τα πολιτισμικά στοιχεία, αυτά θα συλλεχθούν, μέσα από τις συνεντεύξεις που θα δώσουν ορισμένοι κάτοικοι του χωριού. Συνεπώς, οι συμμετέχοντες της συνέντευξης θα μας δώσουν πληροφορίες και υλικό για τις παραδώσεις, τα ήθη και τα έθιμα της περιοχής, για τις διοργανώσεις που λαμβάνει χώρα τη λουτρόπολη, για τα τοπικά παραδοσιακά τους προϊόντα, για τις ασχολίες τους και για τον τουρισμό.

«ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ»

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΟΥ ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ

Τα Λουτρά Πόζαρ (Λουτρακίου) βρίσκονται στην Επαρχία Αλμωπίας, 13χμ. βορειοδυτικά της Αριδαίας, στο νομό Πέλλας. Απλώνονται στους πρόποδες του όρους Καϊμάκτσαλαν, λίγα χλμ. από τα Ελληνοσκοπιανά σύνορα. Η περιοχή είναι χτισμένη στις όχθες του θερμοπόταμου που διασχίζει την περιοχή. Τα ιαματικά, θερμά νερά, με σταθερή θερμοκρασία 37οC, αναβλύζουν εδώ και χιλιάδες χρόνια από τα βουνό, όπου δημιουργούν ένα εντυπωσιακό τοπίο βουνού και δάσους.

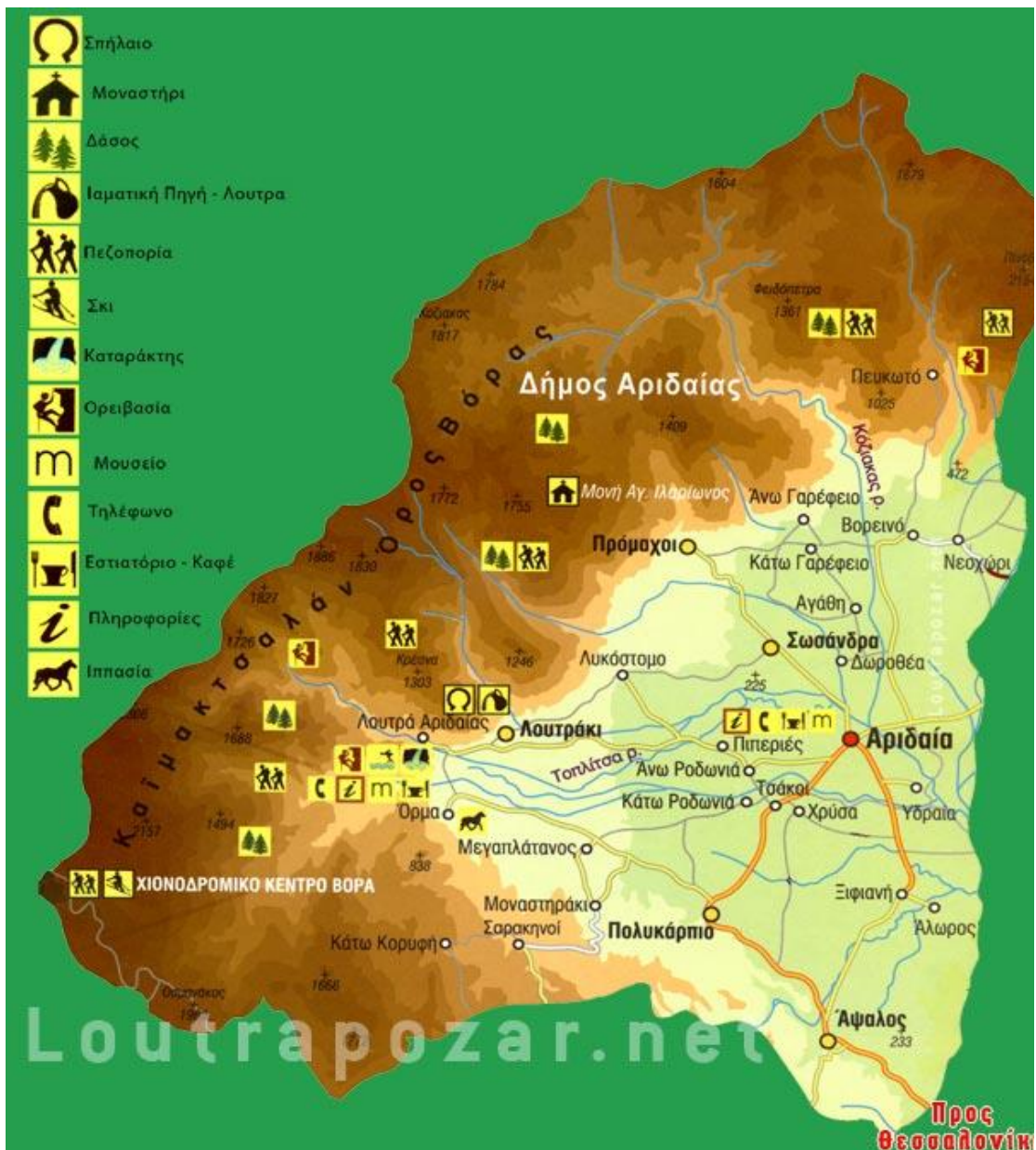
Τα Λουτρά Λουτρακίου Δήμου Αριδαίας απέχουν 2 χλμ. από το κοντινότερο χωριό το Λουτράκι. Η Λουτρόπολη είναι χτισμένη μέσα σ' ένα καταπράσινο δάσος αξεπέραστης ομορφιάς. Την διασχίζει ο Θερμοπόταμος ή Ρέμα Νικολάου, που πηγάζει από τον Βόρα (Καϊμακτσαλαν). Χαρακτηριστικό της τα πλούσια θερμά υδροφόρα στρώματα (650 m³/h), το εναλλασσόμενο τοπίο και το υγιεινό περιβάλλον. Η καταπράσινη φύση που διακόπτεται μόνο για να βραχεί από τα νερά καταρρακτών και ρυακιών.

Η κοιλάδα ακολουθεί τις στροφές του ποταμού, με πολλούς τεχνητούς καταρράκτες (μέρος των αντιπλημμυρικών έργων, κομψά εντεταγμένων στο περιβάλλον), έντονη βλάστηση και βραχώδεις, απόκρημνες πλαγιές εκατέρωθεν.

Στην περιοχή έχει ανακαλυφθεί ένα σύμπλεγμα περίπου 15 σπηλαίων, με άφθονα ευρήματα προϊστορικών χρόνων, τα οποία εκτίθενται στο μικρό μουσείο των Λουτρών. Η περιοχή έχει ανακηρυχθεί ως σπηλαιοπάрко (Σπηλαιοπάрко Αλμωπίας και είναι το πρώτο του είδους του στην Ελλάδα.

Η περιοχή των Λουτρών προσφέρει πολλές δραστηριότητες όπως μονοπάτια που ενώνουν τα Λουτρά με το Βόρα (Καϊμακτσαλάν), μέσα από διαδρομές με πολλές εναλλαγές του φυσικού τοπίου. Στο πανέμορφο φαράγγι οι επισκέπτες συνδυάζουν ορειβασία και αναρρίχηση, εκδρομές με 4X4 και περιπάτους στους καταπληκτικούς καταρράκτες, τα πλακόστρωτα μονοπάτια, πεζούλια αλλά και τα

δρομάκια που εκτείνονται παράλληλα με τον θερμοπόταμο – Ρέμα Νικολάου. Ειδικά διαμορφωμένες ξύλινες γέφυρες βοηθούν τον επισκέπτη να ακολουθήσει τα ορειβατικά μονοπάτια. Για τους λάτρεις της ορειβασίας το φαράγγι των Λουτρών εκπληρώνει τα όνειρα τους. Οι διαδρομές με σήμανση έχουν όλες τα διακριτικά M2 (μονοπάτι στο δεύτερο ψηλότερο βουνό της Μακεδονίας) και τον αριθμό του μονοπατιού π.χ. M2/1 για το 1ο μονοπάτι.

Η ΟΝΟΜΑΣΙΑ «ΛΟΥΤΡΑ ΠΟΖΑΡ»

Η αρχική του ονομασία είναι «Πόζαρ» που προέρχεται από την αρχαία ελληνική λέξη «πο» που σημαίνει νερό και τη σλαβική λέξη «ζαρ» που σημαίνει κάρβουνο, ενώ αργότερα, η λέξη «Πόζαρ» σημαίνει αναμμένο κάρβουνο ή μετά το κάρβουνο. Αυτή είναι η ονομασία του παλιού Λουτρακίου, του «Άνω Λουτρακίου». Πιθανόν κάποτε να κάηκε ή να το έκαψαν και από το ξαναχτίσιμό του πάνω στα αποκαΐδια να ονομάστηκε Πόζαρ. Εκεί λίγο χαμηλότερα από το παλιό χωριό, από το μονοπάτι που ακόμα και σήμερα υπάρχει, κατέβαινε στα Λουτρά. Αργότερα το χωριό ονομάστηκε «Ποζάρτσκου» που σημαίνει στα νεοελληνικά «Λουτράκι».

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΠΟΖΑΡ

Η ιστορία της ιαματικής λουτροθεραπείας είναι στενά συνδεδεμένη με την ιστορία του τόπου μας. Οι αρχαίοι Έλληνες ήταν οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν τα λουτρά για την υγιεινή του σώματος και ως δείγμα πολιτισμού. Τα Ασκληπεία χτίζονταν κοντά στις πηγές και εφαρμόζαν στους ασθενείς συνδυασμό λουτρών, δίαιτας και ψυχολογικών μέσων. Ο ιστορικός Ηρόδοτος, που πρώτος παρατήρησε τα ιαματικά νερά συνιστά τη λουτροθεραπεία.

Ακόμη οι Λουτροπόλεις και οι Ιαματικές Πηγές, ήταν ανά τους αιώνιους χώρους συάντησης, επικοινωνίας,θεραπείας, πολιτισμού, ψυχαγωγίας, χαλάρωσης και ευεξίας.

Λέγεται πως οι Άλμωπες ήταν οι πρώτοι κάτοικοι της περιοχής. Μια γυλη Γιγάντων, ερχόμενοι στην περιοχή την εποχή του χαλκού. Στη συνέχεια αποτέλεσε μια από τις 17επαρχίες του Μακεδονικού βασιλείου.

Τα Λουτρά, σύμφωνα με τους με τους μύθους, φαινονται κατά την αρχαιότητα να έχουν φιλοξενήσει Μακεδόνες βασιλείς και στραηγούς. Έμας τόπος χαλάρωσης και αποκατάστασης γι' αυτούς

μετά από μάχες και πολυετής πολέμους.

Ευρύματα μαρτυρούν τη χρήση των Λουτρών τόσο στη εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου, όσο και στα Ρωμαϊκά και Βυζαντινά χρόνια. Γνωστός άλλωστε είναι ο αστικός μύθος ότι οι σάριτες, τα δόρατα της Μακεδονικής Φάλαγγας, έπρεπε να υποστούν συγκεκριμένη επεξεργασία «βρασίματος» στα θερμά νερά των Λουτρακίων για αυξηθεί η σκληρότητα και η αντοχή τους.

ΘΑΥΜΑΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η περιοχή τυλίγεται από θαυμαστά γεγονότα και θρύλους κατά τον ίδιο τρόπο που η ομίχλη τυλίγει τα λουτρά. Το θαύμα που έκανε ο Αι Γιώργης αναφέρει πως όταν οι Τούρκοι θέλησαν να υποτάξουν το Άνω Λουτράκι, καθώς ανέβαιναν με τα άλογά τους εμφανίστηκε μπροστά τους ο Άγιος καβάλα στο άλογό του και έτσι τους εμπόδισε να φτάσουν στο χωριό. Στην εκκλησία του Τιμίου Ιωάννου του Προδρόμου του Άνω Λουτρακίου λέγεται ότι εκδιωγμένοι κάποιοι Έλληνες έκρυψαν τις λίρες τους εκεί κοντά για να μη τις βρουν οι εχθροί. Όμως από τότε μέχρι και σήμερα δεν έχουν καταφέρει να τις βρουν. Ωστόσο, τα Λουτρά Πόζαρ δε χρειάζονται κρυμμένες λίρες για να προσελκύσουν το ενδιαφέρον των επισκεπτών. Κατά εκατοντάδες συρρέουν οι μερακλήδες της τοπικής Μακεδονίτικης κουζίνας και οι φυσιολάτρες εκδρομείς. Το χρυσάφι των Λουτρών είναι γαλάζιο με μια ελαφρώς θειώδη οσμή. Στο χώρο αυτό με το υγιεινό κλίμα ο επισκέπτης φροντίζει την προσωπική σωματική και ψυχική του υγεία. Το κλίμα το περιβάλλον, η υδροθεραπευτική αγωγή δημιουργούν τις πλέον ευνοϊκές συνθήκες και ωθούν τον επισκέπτη να πειραματιστεί για υγιή συμπεριφορά και τρόπο ζωής. Οι εγκαταστάσεις του συγκροτήματος των Λουτρών είναι οργανωμένες σε μια μικρή λουτρόπολη, όπου λειτουργεί όλο το χρόνο.

«ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ»

ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Οι γνωστές από αρχαιοτάτων χρόνων θεραπευτικές και ευεργετικές ιδιότητες των νερών, προσφέρουν από τα βάθη των αιώνων πρόληψη και θεραπεία, σε πλήθος παθολογικών, μυοσκελετικών, δερματικών και άλλων παθήσεων, αλλά ταυτόχρονα χαρίζουν ευεξία, χαλάρωση, αναζωογόνηση, αντιγήρανση και απόλυτη αναγέννηση σώματος και πνεύματος. Τα ιαματικά νερά, πηγάζουν μέσα από τα πετρώματα και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους μέχρι την επιφάνεια της γης, αποκτούν ιχνοστοιχεία και τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η ιαματική – θεραπευτική δράση.

Το νερό χρησιμοποιήθηκε δια μέσου των αιώνων ως μέσο υγιεινής και θεραπείας και η λουτροθεραπεία είναι η πρώτη μορφή θεραπείας που προσπάθησε να χρησιμοποιήσει ο άνθρωπος. Ο Ηρόδοτος ήταν ο πρώτος που παρατήρησε τη θεραπευτική επίδραση των ιαματικών νερών στην υγεία, ενώ από την εποχή του Ιπποκράτη, είχε διαπιστωθεί ότι η υδροθεραπεία σε ζεστό νερό 30-31 βαθμούς Κελσίου, προάγει τη μυϊκή χαλάρωση, μειώνοντας την ευαισθησία στον πόνο.

Τα κύρια χαρακτηριστικά του Ιαματικού νερού των Λουτρών Πόζαρ είναι τα εξής:

Θερμό HC03-CA-NG-K-B-AS ολιγομεταλλικό, υποτονικό, ιαματικό νερό, με θερμοκρασία στους 37 βαθμούς Κελσίου.

Η λουτροθεραπεία εφαρμόζεται σε ένα μεγάλο πλήθος ασθενειών και προσφέρει εξαιρετικά αποτελέσματα σε:

Ρευματικές παθήσεις, μυοσκελετικά προβλήματα, οσφυαλγίες, ισχιαλγίες, αρθρίτιδα, σπονδυλοαρθρίτιδα, δερματικές παθήσεις, γυναικολογικές παθήσεις, παθήσεις περιφερειακών νεύρων,

νευρίτιδες, νευραλγίες, σύνδρομα από διαταραχές του νευροφυτικού συστήματος. Επίσης, ενδείκνυται η ποσιθεραπεία για παθήσεις ήπατος, νεφρών, χολής, πεπτικού και ουροποιητικού συστήματος.

Οι ιαματικές πηγές Λουτρών Λουτρακίου ή Λουτρών Πόζαρ, αναβλύζουν σε υψόμετρο 360 -390 μ. Δημιουργούνται από το νερό της βροχής που εισχωρεί στο έδαφος και φτάνει σε μεγάλο βάθος, όπου θερμαίνεται, ανεβαίνει ψηλότερα και στην πορεία του εμπλουτίζεται με μέταλλα και άλλα συστατικά.

ΠΙΣΙΝΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΕΣ-ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ-ΧΑΜΑΜ-ΚΑΤΑΡΡΑΧΤΕΣ

Στη λουτρόπολη υπάρχουν δύο υδροθεραπευτήρια. Το πρώτο, λειτουργεί από το 1960 και περιλαμβάνει 48 ατομικούς λουτήρες, 2 εσωτερικές πισίνες διαστάσεων 3μ. επί 7μ. ύψους 1,50μ. και 1,65μ. αντίστοιχα χωρητικότητας 12 ατόμων. Στο υδροθεραπευτήριο υπάρχουν και δύο ατομικά χαμάμ-πηγές χωρητικότητας 6 ατόμων. Σ' αυτά το νερό αναβλύζει από το έδαφος σε βάθος 630μ. περίπου, όπου βρίσκεται το γεωθερμικό πεδίο.

Στο χώρο των Λουτρών βρίσκονται και οι εντυπωσιακοί εξωτερικοί φυσικοί καταρράκτες με ιαματικό νερό μέσα στην όχθη του ποταμού, όπου μπορεί ο επισκέπτης να κάνει το μπάνιο του τόσο για λόγους υγείας όσο και για λόγους αναψυχής, ακόμη και όταν χιονίζει.

Οι λουτήρες είναι δύο ειδών, μικροί των 3-4 ατόμων που ονομάζονται και «μπανιέρες» και μεγάλοι των 20 ατόμων που ονομάζονται «πισίνες». Σε αρκετά σημεία επίσης το ζεστό νερό αναβλύζει ελεύθερο και χύνεται στο ρέμα. Η χρήση του νερού ως ποσίμου είναι ελεύθερη, από μια κρήνη δίπλα στο εστιατόριο της Δημοτικής Επιχείρησης των Λουτρών.

Ο μεγάλος ορμητικός καταρράκτης, που βρίσκεται δίπλα ακριβώς από τις μπανιέρες, θα λέγαμε πως δεν έχει και τόσο ζεστό το νερό του, αλλά αντιθέτως το νερό εκεί είναι παγωμένο.

Λειτουργεί επίσης και μεγάλη ανοικτή πισίνα των 25 μέτρων (με βάθος από 1 έως 2,80 μέτρα), η οποία τροφοδοτείται με ζεστό και κρύο νερό της περιοχής. Η μεγάλη αυτή πισίνα κατασκευάστηκε για την ίαση, την άθληση, την ψυχαγωγία όλων των ηλικιών και τροφοδοτείται με ιαματικό νερό θερμοκρασίας 37ο C, με εξαίρεση τις πολύ ζεστές ώρες του καλοκαιριού όπου προστίθεται κρύο νερό.

Δίπλα στη πισίνα έχει δημιουργηθεί ένα Natural spa café-αναψυκτήριο με όλες τις ανέσεις ενός σαλέ, με φυσικό ντεκόρ, καταρράκτες, πανύψηλα δέντρα, βλάστηση, θεαματικές απόκρημνες πλαγιές και θεόρατα βράχια.

Προχωρώντας στο εσωτερικό της Λουτρόπολης, ο επισκέπτης συναντά το «Αλεξάνδρειο» υδροθεραπευτήριο. Πρόκειται για ένα σύγχρονο κτίριο που περιλαμβάνει 11 πισίνες με τεχνητούς καταρράκτες, χωρητικότητας έως 6 ατόμων η κάθε μία. Εκεί βρίσκεται και το κέντρο εξυπηρέτησης πελατών, έτοιμο να ενημερώσει όλους τους επισκέπτες δίνοντας τους κάθε πληροφορία. Το νερό σε αυτές διοχετεύεται είτε από αγωγούς μεγάλης ροής είτε από τεχνητούς καταρράκτες. Διακοσμημένοι με ψηφιδωτά και πλακάκι, είναι τα πιο σύγχρονα και πολυτελή λουτρά.

Τα λουτρά Πόζαρ είναι ένας οργανωμένος προορισμός για όσους θέλουν να συνδυάσουν την ξεκούραση, χαλάρωση και τόνωση με τις θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών νερών. Υπάρχουν πλήρως οργανωμένες και διαμορφωμένες εσωτερικές πισίνες, τα χαμάμ και τα τζακούζι. Σε όλα, μέσω αγωγών, διοχετεύονται μεγάλες ποσότητες ζεστού, τρεχούμενου νερού, το οποίο συνεχώς ανανεώνεται. Υπάρχουν αποδυτήρια και τουαλέτες για να αλλάζουν οι επισκέπτες πριν και μετά τα μπάνια.

Υπάρχουν 6 διαφορετικές πισίνες σε κλειστές εγκαταστάσεις. Άλλες με μοντέρνο και άλλες με γραφικό ύφος προσφέρουν χαλάρωση και τόνωση στο σώμα και την ψυχή. Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που έχουν αυτές οι πισίνες είναι ότι έχουν βότσαλα στον πάτο που δημιουργούν ένα φυσικό στοιχείο (Χαμάμ).

Τα τζακούζι και τα σπα βρίσκονται σε ξεχωριστά δωμάτια. Η παροχή νερού σε αυτά είναι με πίεση και το ιαματικό, ζεστό νερό

ανανεώνεται συνεχώς. Η χωρητικότητά τους είναι για ένα ή δύο άτομα.

Ξεχωριστή ομορφιά στον τόπο προσδίδουν οι φυσικοί καταρράκτες κατά μήκος του ποταμού, με ιαματικό νερό, όπου μπορεί ο επισκέπτης να κάνει το μπάνιο του τόσο για λόγους υγείας όσο και για λόγους αναψυχής.

ΤΟ ΦΑΡΑΓΓΙ ΤΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ

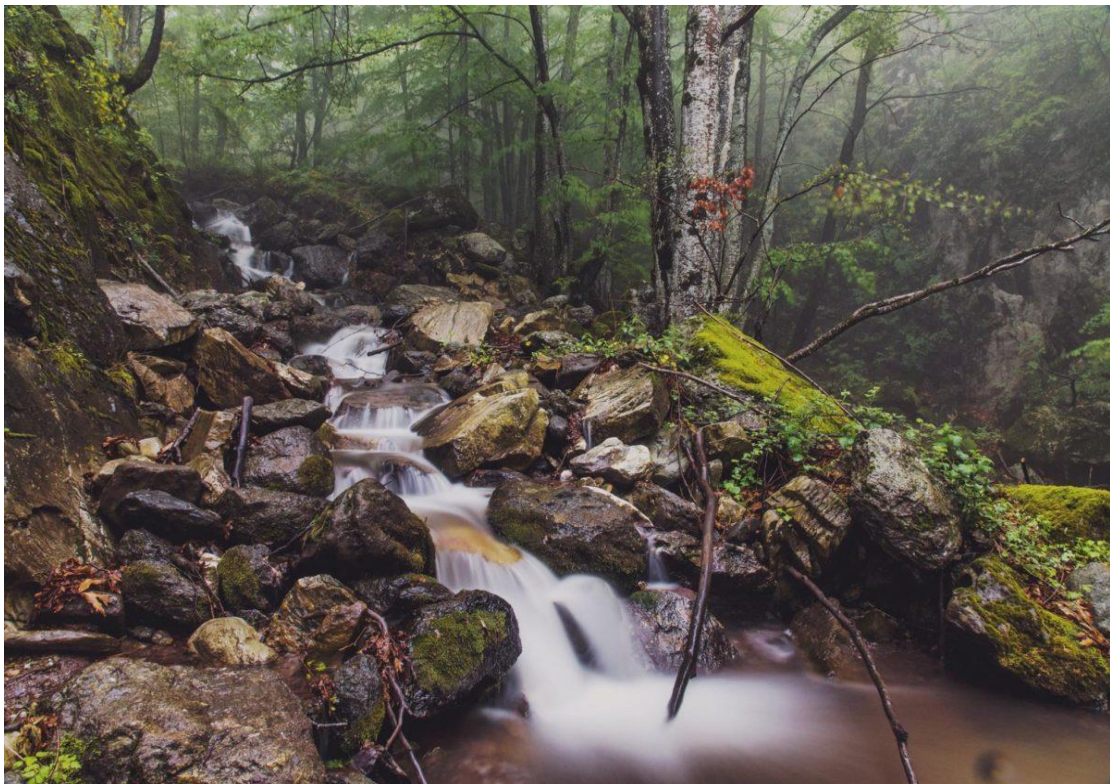
Πρόκειται για ένα πολυδαίδαλο φαράγγι, κοντά στα σύνορα της χώρας μας, που διασχίζεται από ένα ποτάμι με γαλαζοπράσινα νερά στη καρδιά μιας δύσβατης, παρθένας περιοχής.

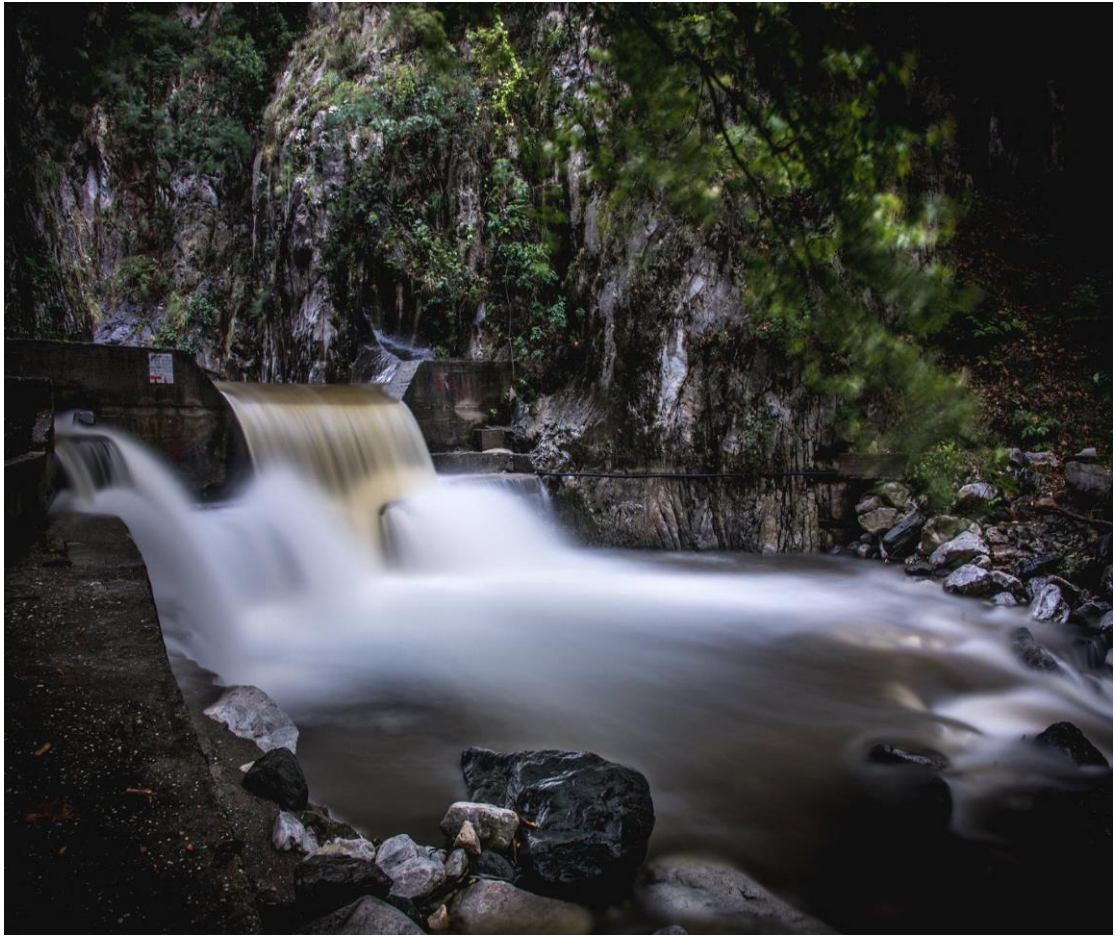
Το Φαράγγι του Πόζαρ βρίσκεται στα βορειοδυτικά του νομού Πέλλας και χαρακτηρίζει τις ανατολικές πλαγιές του Καϊμάκτσαλαν. Πρόκειται για την λεκάνη απορροής του ποταμού Τόπλιτσα, ή αλλιώς του ρέματος Νικολάου, το οποίο δημιουργείται από τα ρέματα του Ράμνο Μπορ, του Κουνουπίτσα και του Λούτα.

Τα νερά του ποταμιού διατρέχουν ένα εντυπωσιακό τοπίο που κατεβαίνει από τα σύνορα στα δυτικά μέχρι την λουτρόπολη των Λουτρών του Πόζαρ, ή αλλιώς των Λουτρών Αλμωπίας, ή Λουτρών Λουτρακίου στα ανατολικά. Πυκνά δάση μαύρης πεύκης, καθαρά ρέματα και καταρράκτες, ορθοπλαγιές με σάρες και σπήλαια διαμορφώνουν ένα έντονο ανάγλυφο, ενώ τα νερά του ποταμού έχουν ένα απόκοσμο γαλαζοπράσινο χρώμα που μαγνητίζει το βλέμμα με την ομορφιά του. Το ποτάμι κατεβαίνει οφιοειδώς, διακλαδίζεται και επανέρχεται, δημιουργεί μικρούς μαιάνδρους, πέφτει από μικρούς καταρράκτες και περνάει μέσα από την λουτρόπολη πριν συνεχίσει τη πορεία του. Στο σημείο αυτό, σε υψόμετρο 360-390 μέτρων, αναβλύζουν ιαματικές πηγές με νερά που φτάνουν τη θερμοκρασία των 37ο C.

Πρόκειται για νερά της βροχής που εισχωρούν βαθιά στο έδαφος όπου αυξάνεται η θερμοκρασία τους και ανεβαίνουν απότομα στα ψηλά, πλούσια πλέον σε μέταλλα.

Τα δάση που περιβάλλουν το φαράγγι καλύπτονται, σχεδόν αποκλειστικά, από μαύρη πεύκη με θεόρατα άτομα αρκετά μεγάλης ηλικίας. Μαζί με τα μαυρόπευκα συναντά κανείς οξιές, δασόπευκα, βελανιδιές και λίγες σημύδες, ενώ γύρω από τον Τόπλιτσα υπάρχουν πλατάνια, σφενδάμια, ψευδοπλάτανοι, σκλήθρα, και ιτιές.

Πάνω στο μονοπάτι που ανεβαίνει το φαράγγι μπορεί να συναντήσει κανείς πολλά και σπάνια φυτά από τα οποία ξεχωρίζουν η *Ramonda nathaliae*, η *Achillea clusiana*, η βιόλα *Viola brachyphylla*, η *Soldanella pindicola*, η *Pedicularis orthantha*, οι καμπανούλες *Campanula formanekiana* και *C. cervicaria*, το *Thlaspi avalanum*, η *Calamintha grandiflora*, η *Staehelina uniflosculosa*, ο κρίνος *Lilium martagon*, η φριτιλάρια *Fritillaria montana*, ο *Aster alpinus*, το γαϊδουράγκαθο *Carduus candicans*, η *Pinguicula balcanica*, το *Delphinium balcanicum*, ο *Rhynchocorys elephas* και πολλά είδη ορχιδεών όπως η *Epipactis helleborine*, *Cephalanthera damasonium*, *C. longifolia*, *Corallorhiza trifida*, *Platanthera chlorantha*, *Gymnadenia conopsea*, *Neottia nidus-avis*, *Dactylorhiza cordigera*, *D. saccifera*, *D. sambucina*, *Orchis morio*, *O. pallens*, *O. simia*, *O. mascula* και *Ophrys hellenae*.

Η ορνιθοπανίδα του φαραγγιού είναι πλούσια και περιλαμβάνει επίσης πολλά σπάνια είδη. Από αυτά ξεχωρίζει η ακριβοθώρητη δασόκοτα, ενώ από τα αρπακτικά εδώ συναντώνται χρυσαετοί, φιδαιτοί, σφηκιάρηδες, γερακίνες, διπλοσάινα, σαΐνια, βραχοκιρκίνεζα, δεντρογέρακα, χρυσογέρακα, μπούφοι, κουκουβάγιες, κ.ά. .

Στις πλαγιές ζούνε ακόμα πετροπέρδικες, ενώ στα δάση απαντώνται πολλά είδη από δρυοκολάπτες, όπως μαύροι δρυοκολάπτες, πευκοδρυοκολάπτες, λευκονώτοι, πρασινοδρυοκολάπτες και σπάνιοι νανοδρυοκολάπτες. Άλλα είδη της περιοχής είναι οι σταχτοσουσουράδες, οι πυρροκότσυφες, οι νεροκότσυφες, τα γιδοβύζια, οι φάσσες, οι δεντροκελάδες, οι γερακότσιγλες, οι χρυσοβασιλίσκοι, οι τρυποφράχτες, οι δεντροτσοπανάκοι, οι δεντροβάτες, οι καστανοπαπαδίτσες, οι λοφιοπαπαδίτσες, οι αιγίθαλοι, οι κιτρινοκαλιακούδες, τα κοράκια, οι αετομάχοι, οι γαϊδουροκεφαλάδες, τα βουνοσίχλωνα και τα χρυσοσίχλωνα.

Τα αμφίβια αντιπροσωπεύονται από κοινούς τρίτωνες, λοφιοφόρους τρίτωνες, σαλαμάνδρες, κιτρινομπομπίνες, φρύνους, πρασινόφρυνους, δεντροβάτραχους, γραιοβάτραχους και σβελτοβάτραχους.

Από τα ερπετά συναντά κανείς γραιοκελώνες, κονάκια, πρασινόσαυρες, σπάνιες αμμόσαυρες, τοιχογουστέρες, γουστέρες του Ταύρου, σπιτόφιδα, στεφανοφόρους, εφιούς, σαΐτες και οχιές. Η περιοχή είναι ιδιαίτερα δύσβατη και έτσι τα πυκνά, παρθένα δάση και οι κορυφογραμμές φιλοξενούν κοπάδια λύκων, ενώ οι αρκούδες εμφανίζονται περιστασιακά. Από τα υπόλοιπα θηλαστικά εδώ ζούνε αγριόγατοι, ζαρκάδια, βίδρες, αλεπούδες, κουνάβια, ασβοί, νυφίτσες, σκίουροι, δασομυωξοί, δεντρομυωξοί, λαγοί και αγριόχοιροι. Πρέπει να σημειωθεί ότι τα πυκνά, μεγάλα δάση του φαραγγιού είναι πολύ πιθανό να είναι μία από τις τελευταίες περιοχές της χώρας μας που ζουν οι σπάνιοι λύγκες.

ΣΧΙΣΤΟ ΛΑΓΚΑΔΙ

Αν επισκεφτεί κανείς το χωριό Λουτράκι στην Αριδαία, εκτός από τα Λουτρά Πόζαρ, αξίζει να επισκεφτεί μια διαδρομή ανατολικά του χωριού, που οδηγεί στα Γαλανά Νερά, δηλαδή στην έξοδο του φαραγγιού της Τσανάρκας. Είναι ιδανικό μέρος για πικνίκ, πεζοπορία, ορειβασία και αναρρίχηση για τους πιο ειδικούς.

Ανεβαίνοντας τον κεντρικό δρόμο του χωριού, στη στροφή δεξιά υπάρχει μια πινακίδα, που γράφει για "Εκκλησία - Σχολείο - Γαλανά Νερά - Αναρριχητικό Πεδίο. Περνώντας μέσα από το χωριό, ακολουθεί η πορεία του δρόμου. Στα δεξιά βρίσκεται το σχολείο, λίγο αργότερα η εκκλησία και το τέλος, στα αριστερά ο ξενώνας Αλμωπία και δεξιά το ρέμα. Αν δεν θέλει κανείς να περπατήσει, μπορεί ν' ανέβει και με το αυτοκίνητο ως ένα σημείο, αλλά η διαδρομή αξίζει να γίνει με τα πόδια ή με ποδήλατα.

Λίγα μέτρα, μετά τον ξενώνα, στα αριστερά υπάρχει μια σκαλιά για να ανεβαίνουν οι επισκέπτες στον απότομο λόφο. Οδηγούνται στο όμορφο παρεκκλήσι του Αγίου Νικολάου το οποίο λειτουργεί μια φορά τον χρόνο, ανήμερα της γιορτής του Αγίου Νικολάου, από την αυλή του οποίου απολαμβάνεται η θέα όλης της κοιλάδας.

Υπάρχει πιο πάνω κι άλλο δρομάκι, που οδηγεί στο παρεκκλήσι, ανηφορικό, αλλά πιο ομαλό. Από το εκκλησάκι ξεκινούν δύο μονοπάτια, ένα αριστερά και ένα δεξιά ακολουθώντας το δεξί μονοπάτι, κατεβαίνει ο επισκέπτης σ' ένα μικρό ξέφωτο, όπου υπάρχει ακόμη ένα μικρό εκκλησάκι, αλλά και παγκάκια και τραπέζι για όσους θέλουν να ξαποστάσουν και να χαρούν το γεύμα τους μέσα στη φύση. Το μέρος καλύπτεται από τη σκιά των δέντρων και το μόνο που ακούς είναι το κελάρυσμα των νερών.

Λίγο πιο πέρα, η είσοδος του φαραγγιού και η «λιμνούλα» των Γαλανών Νερών, που σχηματίζεται ανάμεσα στους βράχους, τις άσπρες πέτρες κι ένα μικρό φράγμα. Η ομορφιά είναι πραγματικά απεριγράπτη. Και οι φωτογραφίες ακόμη την αδικούν.

Σίγουρα είναι από τα μέρη που αξίζει να επισκεφτεί κάποιος με την πρώτη ευκαιρία που θα βρεθεί στο χωριό Λουτράκι.

ΣΠΗΛΛΑΙΟ ΛΟΥΤΡΩΝ

Πολύ κοντά στη λουτρόπολη βρίσκεται και το «Σπηλαιοπάрко Αλμωπίας». Πρόκειται για το πρώτο σπηλαιοπάрко της Ελλάδας που αποτελείται από ένα πολύπλοκο σύμπλεγμα σπηλαίων, βαράθρων και μικρών σπηλαιοκαταφύγιων με τεράστιο παλαιοντολογικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον. Μέσα στα σπήλαια έχουν βρεθεί παραστάσεις, ακονισμένες πέτρες, αιχμές για βέλη και άλλα αντικείμενα, τα οποία μαρτυρούν την κατοίκηση της περιοχής από τη Νεολιθική Εποχή.

Σχηματίστηκαν πριν χιλιάδες χρόνια, όταν η στάθμη των υδάτων ήταν στο επίπεδο των εισόδων των σπηλαίων, προτού ακόμα σχηματιστεί η πεδιάδα της Αριδαίας. Συστηματικές ανασκαφές και εξερευνήσεις των σπηλαίων έφεραν στο φως άφθονες ενδείξεις για την παρουσία αυτόχθονου πληθυσμού.

Σημαντικά ευρήματα έχουν βρεθεί, ανάμεσα τους, ένας ανθρώπινος σκελετός άγνωστης ηλικίας, τμήμα απολιθωμένου κρανίου καφετιάς αρκούδας *URSUS CT. ARCTOS* ηλικίας 10.000 χρόνων. Η αρκούδα των σπηλαίων ήταν στην καλύτερή της φάση και πέρασε άλλα 30.000 χρόνια, μια που εξαφανίστηκε πριν από 10.000 χρόνια, σε ένα

ιδανικό γι αυτή περιβάλλον στην Αρκουδοσπηλιά, μια από τις σημαντικότερες με παλαιοντολογικό ενδιαφέρον.

Εδώ και 16 χρόνια, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης διεξάγει την παλαιοντολογική ανασκαφή υπό την καθοδήγηση της παλαιοντολόγου, επίκουρης καθηγήτριας, Ευαγγελίας Τσουκαλά. Ευρήματα και απολιθώματα 15.000 τον αριθμό, έχουν ανακαλυφθεί μετά από επιστημονικές έρευνες σε έξι από τις 20 σπηλιές, που προς το παρόν έχουν εξερευνηθεί, σε διάφορα βάθη, μέσα στη σπηλιά. Η πλειοψηφία αυτών προέρχεται από τις καφέ αρκούδες των σπηλαίων που εύρισκαν ιδανικό περιβάλλον για την διαβίωσή και την αναπαραγωγή τους. Δόντια και οστά στην πλειοψηφία τους είναι τα δείγματα την ύπαρξης της *URSUS CT. ARCTOS*. Επίσης, βρέθηκαν οστά από λεοπάρδαλη, ύαινα και αλεπού. Πολλά από τα σπήλαια, δεν έχουν ακόμα εξερευνηθεί. Τα ευρήματα επιβεβαιώνουν την ύπαρξη άγριας ζωής, αλλά και χλωρίδας με ίχνη από σπόρους. Από τα σπήλαια των Λουτρών φυλάσσονται στο Παλαιοντολογικό Φυσιογραφικό Λαογραφικό Μουσείο Αλμωπίας.

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΟΥΤΡΩΝ

Το Λαογραφικό Μουσείο των Λουτρών Πόζαρ Αλμωπίας ξεκίνησε η λειτουργία του μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών και κατόπιν σχετικής απόφασης που έλαβε το Διοικητικό Συμβούλιο της Δημοτικής Επιχείρησης.

Η στέγαση του μουσείου γίνεται στο πετρόχτιστο κτίριο που βρίσκεται δίπλα στο Ξενοδοχείο Αύρα και η είσοδος είναι ελεύθερη για όλους.

Οστά, αρχαία αντικείμενα και εργαλεία, κεραμικά, ξύλινα και μεταλλικά, εκθέτονται στους πάγκους και τα ράφια, ακολουθούμενα από επεξηγήσεις και περιγραφές. Ακόμα, στο μουσείο στεγάζονται παραδοσιακά αντικείμενα, υφαντά, παραδοσιακές φορεσιές, αργαλιό, καθημερινά παλιά οικιακά σκεύη, πήλινα δοχεία και άλλα

αντικείμενα παλιάς εποχής. Φωτογραφίες και σχέδια, αναρτημένα κοντά στα ευρήματα, περιγράφουν και συμπληρώνουν την όλη εικόνα των αντικειμένων.

Επίσης από το μουσείο οι επισκέπτες μπορούν να αγοράσουν αναμνηστικά δώρα και φωτογραφίες, για να τους θυμίζουν τις μαγευτικές στιγμές ηρεμίας και γαλήνης στα Λουτρά Πόζαρ.

ΉΘΗ-ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Κυριακή της Αποκριάς

Την παραμονή Καθαράς Δευτέρας, την λεγόμενη Κυριακή της Συγχωρήσεως στήνεται μια γιορτή με φωτιές και χορό.

Μετά την Καθαρά Δευτέρα

Μία μέρα μετά, την Καθαρά Δευτέρα, διοργανώνονται τα Ποζαροκούλουμα στο Άνω Λουτράκι, ενώ του Αγίου Γεωργίου γίνεται το Παραδοσιακό πανηγύρι στο Άνω Λουτράκι. Την διοργάνωση, που περιλαμβάνει νηστίσιμα εδέσματα, τσίπουρο, κρασί, χορευτικά συγκροτήματα και ζωντανή ορχήστρα έχουν αναλάβει ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λουτρακίου «ΤΟ ΠΟΖΑΡ», ο Σύλλογος Νέων

Λουτρακίου ,ο Σύλλογος Ιδιοκτητών Ενοικιαζομένων Δωματίων Λουτρακίου με την προφορική δέσμευση για αρωγή του Δήμου Αλμωπίας. Τα Ποζαροκούλουμα κάθε χρόνο απολαμβάνουν πολλοί επισκέπτες αλλά και κάτοικοι της περιοχής.

Τέλη Ιουλίου

Η μεγαλύτερη παραδοσιακή γιορτή στην περιοχή, είναι τα «Ακρίτεια». Διοργανώνονται στην Αριδαία, αλλά εκδηλώσεις γίνονται και στο Λουτράκι. Πρόκειται για χορευτικές εκδηλώσεις με χορευτικά συγκροτήματα από την Ελλάδα και τα γύρω χωριά που λαμβάνουν χώρα στην πλατεία του χωριού.

Επίσης, τον μήνα Ιούλιο λαμβάνει χώρα το «Φεστιβάλ Πόζαρ». Οι ημερομηνίες δεν είναι πάντα ίδιες, ωστόσο ανακοινώνονται πολύ νωρίτερα.

Το Φεστιβάλ είναι πλέον ένας θεσμός που ξεκίνησε από το 2012. Ήταν τέτοιος ο ενθουσιασμός, η οργάνωση και η προετοιμασία που οι προσδοκίες ξεπέρασαν κάθε προηγούμενο. Έτσι, κάθε χρόνο ο Σύλλογος Νέων Λουτρακίου βάζει τα δυνατά του για να διασκεδάζει και να ψυχαγωγεί τον κόσμο με το πρόγραμμα των εκδηλώσεων. Εκτός από τις συναυλίες και το πρόγραμμα περιλαμβάνει αμέτρητες παράλληλες δραστηριότητες, όπως πεζοπορίες, γυμναστικές επιδείξεις, δημιουργική απασχόληση παιδιών και άλλα ακόμα. Καθ' όλη τη διάρκεια του Φεστιβάλ, όλη η περιοχή αναμένει γι' αυτό, οι τιμές των καταλυμάτων πέφτουν, ενώ μπορεί κανείς να κατασκηνώσει κοντά στο χώρο των συναυλιών εντελώς δωρεάν, παρέχοντάς τους νερό και σκιά. Ακόμα και στο χώρο του Φεστιβάλ και στα σημεία προώλησης παρέχονται σε «φεστιβαλίτες» προσιτές τιμές, φαγητό και ποτά.

Τέλη Αυγούστου

Την τελευταία εβδομάδα του Αυγούστου, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Λουτρακίου «ΤΟ ΠΟΖΑΡ» διοργανώνει τα «ΠΟΖΑΡΙΤΙΚΑ». Ο Πολιτιστικός Σύλλογος ιδρύθηκε το 1983 και δραστηριοποιείται σε πλήθος πολιτιστικών και παραδοσιακών εκδηλώσεων.

Αρχές Οκτωβρίου

Η περιοχή φημίζεται για τα πεντανόστημα καστανά της. Έτσι, στις αρχές κάθε Οκτώβρη διοργανώνετε η γιορτή κάστανου. Προσφέρονται κάστανά από τους ντόπιους παραγωγούς, σε μια μεγάλη γιορτή στην πλατεία του χωριού.

Αρχές Δεκεμβρίου

Τα τελευταία χρόνια ο αθλητικός σύλλογος «Παύλος Μελάς», μαζί με την Α.Ε. Λουτρά Λουτρακίου Δήμου Αλμωπίας και τοπικούς φορείς διοργανώνουν Αγώνα βουνού 10 χλμ., δυναμικό βάδην 4 χλμ. και 1000μ. για παιδιά δημοτικού στο φαράγγι των λουτρών και Αγώνες δρόμου 21 χλμ. και 5 χλμ. στα λουτρά Λουτρακίου Πόζαρ. Οι Ιαματικοί Ημιμαραθώνιοι Αγώνες διαρκούν ένα διήμερο και συνήθως διαδραματίζονται το πρώτο Σαββατοκύριακο του Δεκέμβρη. Οι ημερομηνίες ανακοινώνονται πολύ νωρίτερα προφανώς και η συμμετοχή των ανθρώπων από όλες τις γωνιές της Ελλάδας είναι μεγάλη.

23 Δεκεμβρίου

Το βράδυ της 23ης Δεκεμβρίου, προπαραμονή δηλαδή της επίσημης ημερομηνίας γέννησης του Ιησού, αναβιώνουν τοπικά ήθη και έθιμα και το κέφι ανάβει. Μαζί, ανάβει και η «Κόλεντα». Στους πρόποδες του βουνού της Όρμας, στο διπλανό χωριό, ανάβονται μεγάλες φωτιές φωνάζοντας με έμφαση σε κάποιες συλλαβές «Κόλντα Μπάμπω» (ή Κόλιντα/Κόλιντε ή Κόλντα/Κόλντε). Σύμφωνα με τη «σλάβικη» προσέγγιση η φράση σημαίνει «σφάζουμε γιαγιά». Οι λέξεις κόλιντα, κόλιντε, κόλιαντα ή κόλντε προέρχονται,

λέει, από το σλάβικο ρήμα «κόλιαμ» το οποίο σημαίνει «σφάζω» . Η ελληνική προσέγγιση στο θέμα αναιρεί την σλάβικη ετυμολογία. Κόλιντα Μπάμπω λένε σημαίνει «Κάλαντα στη Γιαγιά». Και αν για το Μπάμπω μπορώ κι εγώ να πω ότι προέρχεται από το αρχαιοελληνικό ουσιαστικό «βάβω» που σημαίνει «γιαγιά», για την ετυμολογία του «Κόλιντα», ότι είναι από το κάλαντα, λατινικό calenda, αντιδάνειο από το ελληνικό «καλώ», δε μπορώ να το ελέγξω. Σίγουρα κάποιος γλωσσολόγος θα μπορούσε να το διαφωτίσει. Το έθιμο της χριστουγεννιάτικης φωτιάς φέρεται κατά την επικρατέστερη εκδοχή να σχετίζεται με τη σφαγή των βρεφών από τον βασιλιά Ηρώδη και οι φωτιές είναι ένα είδος συνθηματικού και μετάδοσης της είδησης. Οι άνθρωποι πρέπει να μάθουν για τη σφαγή και να τρέξουν να φυλαχτούν. Η επέκταση του συμβολισμού είναι να προειδοποιήσει τους ανθρώπους για καθετί κακό και να τρέξουν γρήγορα για να φυλαχτούν απ' αυτό. Οι φωτιές κρατούν μέχρι το πρωί. Ξημερώνοντας η επόμενη μέρα όλοι νιώθουν πως όλα είναι έτοιμα να υποδεχθούν το φως της γέννησης του Ιησού.

«Κόλιντα, κόλιντα δώσ' μου μπάμπω κλούρα

Αν δε με δώσεις κλούρα, δώσ' μου τη θυγατέρα 'ς»

30 Δεκεμβρίου

Πριν το τέλος του έτους, στην πλατεία του χωριού, ανάβει φωτιά και γύρω από αυτήν στήνεται μια γιορτή, η «Σούρουβα». Μικροί και μεγάλοι ανάβουν φωτιές και γλεντούν με άφθονο μπρούσκο κρασί με μεζέδες, παραδοσιακούς χορούς και μουσική γύρω απ' τη φωτιά.

Το έθιμο Σούρουβα ή αλλιώς Σούρβα ξεκινούσε τα χαράματα, μετά τα μεσάνυχτα και έτσι λέγονται τα κάλαντα της παραμονής της Πρωτοχρονιάς. Τα παιδιά έλεγαν τα κάλαντα περιμένοντας ως φιλοδώρημα καρπούς (μεταξύ των οποίων και σούρβα, τους καρπούς της σούρβας) και κρατούσαν στο χέρι τους σουρβάκια, ένα ξύλο από σούρβα, για να χτυπούν τις πόρτες, να τους ανοίξουν.

Σε άλλες περιοχές παρακαλούσαν τις νοικοκυρές να τους δώσουν για φιλοδώρημα ψαχνό κομμάτι χοιρινό και όχι κρέας που θα ήταν γαϊδουρινό πετσί:

«Σούρβα μπάμπου τσι, τσι, τσι, κι όχι τσγκατζιόλας του πιτσί».

Η σουρβίνα ήταν μια ξύλινη σούβλα συνήθως από ξύλο κρανιάς, ξεφλουδισμένη και μπλεκημένη με σουβλερή μύτη στην επάνω μεριά για να τρυπούν και να περνούν σε αυτήν τα κομματάκια του χοιρινού και τα λουκάνικα που τους έδιναν για αντίδωρο στα κάλαντα. Κάτω, στο χοντρότερο μέρος, σχεδίαζαν τη χειρολαβή με σκαλιστές ζωγραφιές, σχέδια και γράμματα.

ΣΟΥΡΒΑ ΜΠΑΜΠΛΩ
— Λουτράκι Πόζαρ —

Παρασκευή
30
Δεκεμβρίου

Στην κεντρική πλατεία του χωριού
(απέναντι από την εκκλησία)

Ώρα Έναρξης: **18.00**
Ώρα ανόμ. φωτιάς: **20.30**
ΔΩΡΕΑΝ

Κοτόσουπα - Λουκάνικα - Τσιγαρίδες
Τσίπουρο - Κρασί - Ζεστά ροφήματα

Πλούσια εδέσματα, γλυκά & πίτες
από νοικοκυρές του χωριού

Θα μοιράσει δώρα ο Άγιος Βασίλης
στους μικρούς μας φίλους

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ
Πολιτιστικός Σύλλογος Λουτρακίου "ΤΟ ΠΟΖΑΡ"
Σύλλογος Νέων Λουτρακίου
Κάτοικοι του χωριού

Έθιμα Αρραβώνα

Τα παλαιότερα χρόνια ο αρραβώνας γινόταν στο Λουτράκι με προξενιό, που έκαναν συνήθως οι συγγενείς του γαμπρού και της νύφης. Υπήρχε περίπτωση η υποψήφια νύφη να μη γνώριζε τον γαμπρό. Αν την ενέκριναν, την πρότειναν για νύφη στο γιο τους.

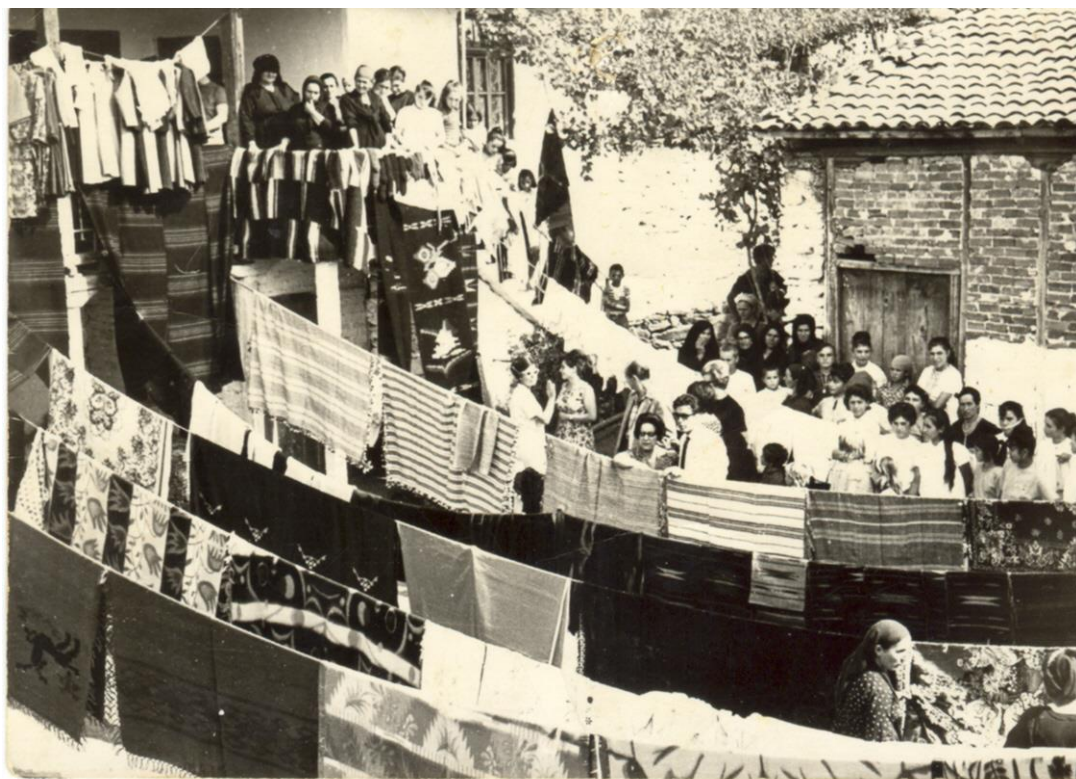
Έπειτα, πήγαιναν στο σπίτι της κοπέλας όλοι μαζί και ρύθμιζαν τις διαδικασίες του αρραβώνα. Μεγάλη σημασία δίνονταν στην ανταλλαγή των δώρων που γίνονταν την ημέρα των αρραβώνων μεταξύ νύφης και γαμπρού.

Κατέβαιναν λοιπόν οι μελλονύμφοι μαζί με τους συγγενείς τους στην Αριδαία, για να αγοράσουν δώρα. Ο γαμπρός αγόραζε στη νύφη ένα φόρεμα, ποδιά, κεφαλομάντηλο μεταξωτό, παπούτσια καθώς και κοσμήματα χρυσά ή χάλκινα, ενώ η νύφη αγόραζε στο γαμπρό κουστούμι, πουκάμισο, πουλόβερ καθώς και ένα ζευγάρι παπούτσια. Στη συνέχεια ορίζονταν η ημέρα των αρραβώνων.

Την ημέρα εκείνη ο γαμπρός με τους συγγενείς του πήγαινε στο σπίτι της νύφης, η οποία τους έκανε το τραπέζι. Οι συγγενείς του γαμπρού έβαζαν ένα ψωμί μέσα σ' ένα ταψί και κρατούσαν ένα μπουκάλι κρασί. Σκέπαζαν με μια κεντητή πετσέτα το ταψί, ενώ πάνω τοποθετούσαν τα ρούχα που προορίζονταν για τη νύφη. Το ταψί αυτό το ονόμαζαν «πουκλόν», και έπειτα το έπαιρνε μια κοπέλα από το σόι του γαμπρού.

Στο Λουτράκι, όπως αναφέρουν κάποιες ηλικιωμένες γυναίκες, κρεμούσε η νύφη τα δώρα του γαμπρού και ο γαμπρός τα δώρα της νύφης σ' ένα σκοινί και όποιος ήθελε πήγαινε να τα δει.

Οι συγγενείς του γαμπρού, με συνοδεία οργάνων, κατευθύνονταν στο σπίτι της νύφης. Εκείνη τους καλωσόριζε και φιλούσε το χέρι τους, καθώς έμπαιναν στο σπίτι της, σαν ένδειξη σεμνότητας. Καθένας της έδινε και κάποιο χρηματικό ποσό. Πρόσφεραν τα ρούχα που υπήρχαν στο ταψί και το σόι της νύφης με τη σειρά του τοποθετούσε στο ταψί τα ρούχα που προορίζονταν για το γαμπρό και του τα προσέφερε.

Ο κουμπάρος άλλαζε τις βέρες και ορίζονταν η ημέρα του γάμου. Οι συγγενείς της νύφης προσέφεραν στο γαμπρό σαν συμβολικό δώρο κάποιο φανελάκι ή ένα ζευγάρι κάλτσες, και στο σακάκι καρφίτσωναν ένα λουλούδι και ένα φλουρί χρυσό, ενώ χρυσό φλουρί στη νύφη, συνήθως πεντόλιρο, καρφίτσωναν στο τσεμπέρι της. Ακόμη, υπήρχε η συνήθεια να προσφέρει ο γαμπρός σαν προίκα στη νύφη λίρες, συνήθως τρεις ή πέντε, καθώς και κάποιο χρηματικό ποσό, για την αγορά των υφαντών με τα οποία θα «έστρωναν» το

καινούργιο τους σπιτικό. Μετά τα δώρα έτρωγαν, έπιναν και χόρευαν.

Ο αρραβώνας των δύο νέων διαρκούσε δύο ή τρία χρόνια, διάστημα κατά το οποίο δεν επιτρέπονταν να διανυκτερεύσει ο ένας στο σπίτι του άλλου, ενώ στις μεγάλες γιορτές ο γαμπρός επισκεπτόταν τη νύφη στο σπίτι της όπου της πρόσφερε πάλι δώρα.

Έθιμα Γάμου

Σε μια εποχή που οι άνθρωποι ζούσαν σε πιο κλειστές κοινωνίες, οι σχετικές με το γάμο διαδικασίες αποτελούσαν το επίκεντρο της ζωής των κατοίκων του χωριού για πολλές μέρες.

Τα σχετικά έθιμα λοιπόν ξεκινούσαν λίγες μέρες πριν από την ημέρα του γάμου και συνεχίζονταν και τις επόμενες μέρες. Η τήρησή τους από το γαμπρό και τη νύφη και από τους συγγενείς και φίλους τους ήταν αποφασιστικής σημασίας για την επιτυχία του γάμου του ζευγαριού. Λαμβάνοντας υπ' όψη μας ότι η διασκέδαση των ανθρώπων τα παλαιότερα χρόνια περιοριζόνταν στα γλέντια, κυρίως του γάμου και στα πανηγύρια συνειδητοποιούμε την αξία των συνηθειών αυτών.

Στο Λουτράκι, λοιπόν, την τελευταία Τρίτη πριν το γάμο καλούσαν προφορικά τους συγγενείς του γαμπρού δύο αγόρια από το σόι του.

ενώ δύο αγόρια από το σόι της νύφης καλούσαν τους δικούς της συγγενείς. Ακόμα και σήμερα το κάλεσμα γίνεται και προφορικά την ίδια μέρα. Τα αγόρια καλούσαν τους συγγενείς το βράδυ και έδιναν σε κάθε οικογένεια ένα κουλούρι σπιτικό που οι νοικοκυρές είχαν φτιάξει ειδικά για την περίπτωση.

Στο Λουτράκι ο γαμπρός καλούσε τους συγγενείς του τη Δευτέρα και δεν έπρεπε έπειτα να δει τη νύφη μέχρι την Κυριακή, γιατί θεωρούνταν γρουσουζιά. Σε περίπτωση όμως που ο γαμπρός την έβλεπε, το σόι της νύφης του έριχνε αλεύρι ή τον μαύριζε, συνήθως με κάρβουνο. Το κάλεσμα των συγγενών της νύφης γινόταν την Τετάρτη.

Είναι ενδιαφέρον το έθιμο που αναφέρουν οι κάτοικοι του χωριού, σύμφωνα με το οποίο γινόταν το κάλεσμα των χωριανών με ένα δεματάκι με τρία γαρύφαλλα μαγειρικής. Το ένα συμβόλιζε το γαμπρό, το άλλο τη νύφη και το τρίτο τον κουμπάρο του ζευγαριού.

Στη συνέχεια ο πατέρας ή η μητέρα του γαμπρού καλούσε με ένα σπιτικό κουλούρι και με κρασί τον κουμπάρο, που συνήθως ήταν ο νονός του γαμπρού. Έπειτα καλούσε τη νύφη ,πάλι με σπιτικό κουλούρι- και της χάριζε κάποιο συμβολικό δώρο. Σήμερα συνηθίζεται να της χαρίζουν και μια ανθοδέσμη με λουλούδια. Τον κουμπάρο τον καλούν και σήμερα με κουλούρι και του προσφέρουν τούρτα.

Με σπιτικό κουλούρι καλούσε την Πέμπτη τον παπά ο πατέρας ή η μητέρα του γαμπρού, ενώ σήμερα με κάποιο ψωμί που ψήνεται ειδικά για το σκοπό αυτό. Την ίδια μέρα οι συμπέθεροι ψώνιζαν από την Αριδαία τα αναγκαία για το γάμο.

Το απόγευμα πήγαινε κάθε συγγενής της νύφης στο σπίτι της με ένα ταψί σιτάρι, καλαμπόκι ή κριθάρι. Έπειτα, πήγαιναν σε κάποιο δωμάτιο και έριχνε ο καθένας το περιεχόμενο του ταψιού σε κάποιο κιλίμι και οι συγγενείς χόρευαν γύρω από το σωρό που σχηματίζονταν. Στο κιλίμι έριχναν καραμέλες, τις οποίες αρπάζανε χαρούμενα τα παιδιά. Κάτι ανάλογο γινόταν και στο σπίτι του γαμπρού.

Έπειτα, οι φίλοι του γαμπρού έβαζαν σε τσουβάλια τα προϊόντα που συγκεντρώνονταν και τα φόρτωναν σε γαιδούρια. Έπαιρναν μαζί τους φαγητό, συνήθως φασολάδα και πήγαιναν στο μύλο να αλέσουν το σιτάρι η το καλαμπόκι και γλεντούσαν.

Επίσης την Παρασκευή ή το Σάββατο οι γυναίκες και στο σπίτι του γαμπρού και στο σπίτι της νύφης ζύμωναν ψωμιά για το γάμο, ενώ οι συγγενείς και οι φίλοι άρχιζαν να πηγαίνουν τα δώρα του γάμου στους μελλονύμφους, που ήταν συνήθως μπακιρένια. Στα δώρα έβαζαν σιτάρι ή ρύζι και ένα λουλούδι «για το καλό».

Το μεσημέρι της Παρασκευής συγκεντρώνονταν κάποιες κοπέλες στο σπίτι της νύφης και του γαμπρού, καθάριζαν το σιτάρι και με ειδικές πέτρες, τις αλευρόπετρες, παρασκεύαζαν πλιγούρι, το οποίο έβραζαν την Κυριακή το πρωί και το έτρωγαν στο τραπέζι, που γίνονταν πριν τη στέψη. Κάποιοι βέβαια το πρόσφεραν στο γλέντι του Σαββατόβραδου.

Το γλέντι του γάμου άρχιζε το βράδυ του Σαββάτου και στο σπίτι του γαμπρού και στο σπίτι της νύφης, όπου υπήρχαν όργανα. Οι φίλοι του γαμπρού πήγαιναν στο σπίτι της νύφης, όπου τους κερνούσαν οι συγγενείς της. Αν εμφανίζονταν εκεί ο γαμπρός, οι φίλες της νύφης «μαύριζαν» αυτόν και τη παρέα του. Το γλέντι σταματούσε μετά τα μεσάνυχτα και συνεχίζονταν το πρωί της Κυριακής και στα δύο σπίτια, ενώ οι συγγενείς της νύφης άπλωναν τα προικιά της στα σκοινιά.

Στη συνέχεια ο πατέρας του γαμπρού, οι συγγενείς του και η συνοδεία των οργάνων, πήγαιναν στη νύφη το νυφικό. Αυτό είχε τοποθετηθεί σ' ένα ταψί ή σε κάποιο δίσκο με ρύζι και κουφέτα. Το ταψί έβαζε στο κεφάλι της μια κοπέλα από το σόι του γαμπρού και κρατώντας το, για να μην πέσει, το κουβαλούσε μέχρι το σπίτι της νύφης. Εκεί έπαιρνε το νυφικό μια φίλη της νύφης, το χόρευε τρεις φορές και έπειτα έβαζε στο ταψί το γαμπριάτικο κουστούμι. Γινόταν λοιπόν και γίνεται συχνά και σήμερα με μεγάλη επισημότητα η ανταλλαγή του νυφικού και του γαμπριάτικού κοστουμιού.

Αφού έβλεπαν την προίκα οι συγγενείς του γαμπρού, έφευγαν για το σπίτι του γαμπρού και οι συγγενείς της νύφης τοποθετούσαν τα προικιά μέσα σ' ένα μπαούλο. Όταν επέστρεφε στο σπίτι του γαμπρού ο πατέρας του μαζί με τη συνοδεία και το κουστούμι, κι ενώ το γλέντι συνεχίζονταν, ξύριζαν το γαμπρό, έθιμο που τηρείται και σήμερα σε πολλά μέρη της Ελλάδας. Οι φίλοι του κρατούσαν μια πετσέτα, για να μη λερωθεί κι έριχναν πάνω της χρήματα για τον κόπο του κουρέα.

Στη συνέχεια οι καλεσμένοι του γαμπρού πήγαιναν με τα όργανα να πάρουν τον κουμπάρο και τους παρακούμπαρους, κρατώντας ένα δίσκο με σταφίδες, στραγάλια και ούζο, απ' όπου σερβίρονταν καθ' οδόν. Όταν έβγαινε από το σπίτι του ο κουμπάρος, ο πατέρας του γαμπρού του έκανε τρεις μετάνοιες και του φιλούσε το χέρι σαν ένδειξη εκτίμησης.

Τα όργανα σε γλέντι στο χωριό

Ύστερα χόρευαν όλοι μαζί χορούς, αρχικά χωρίς τον κουμπάρο και μετά με αυτόν, που κρατούσε μια σημαία, που έφτιαχνε η οικογένειά του. Πάνω σ' αυτήν υπήρχαν μήλα ή πορτοκάλια, επέστρεφαν στο σπίτι του γαμπρού.

Έπειτα, έτρωγε ο γαμπρός μαζί με τους προσκεκλημένους του στο σπίτι του, ενώ η νύφη έτρωγε με τους δικούς της καλεσμένους στο δικό της σπίτι. Το κύριο γεύμα ήταν κρέας με πατάτες, τις οποίες είχαν καθαρίσει οι γυναίκες το Σάββατο. Κατά τη διάρκεια του γεύματος οι οργανοπαίκτες εξακολουθούσαν να παίζουν.

Ο γαμπρός φορούσε το γαμπριάτικο κουστούμι του και πήγαινε με τους δικούς του να πάρει τη νύφη από το σπίτι της. Καθώς έβγαινε από την αυλόπορτα ο γαμπρός, η μητέρα του τού έριχνε ρύζι και ροδοπέταλα από ένα πήλινο πιάτο, το οποίο έσπαγε η ίδια στη συνέχεια «για γούρι».

Καθ' οδόν οι συγγενείς και οι φίλοι του γαμπρού χόρευαν με τη μουσική που ακούγονταν από τα όργανα και προχωρούσαν αργά προς το σπίτι της νύφης, όπου οι συγγενείς της έκλειναν την αυλόπορτα και εμπόδιζαν τον γαμπρό να την ανοίξει.

Τρία κορίτσια είχαν μαζί τους ένα κόκκινο γαρύφαλλο και ένα άσπρο μαντήλι, τα οποία έβαζαν στην ποδιά τους και η μια κοπέλα το άνοιγε, για να πληρώσει ο γαμπρός. Εκείνος έβαζε δύο φορές χρήματα και μια στραγάλια.

Στο χωριό πήγαιναν δύο φίλες της νύφης με μια ποδιά στη μέση και καρφίτσωναν το κόκκινο γαρύφαλλο στο σακάκι του γαμπρού και αυτός τις αντάμειβε ρίχνοντας στην ποδιά ό,τι είχε ευχαρίστηση. Οι κοπέλες έδιναν ένα χαστούκι στον γαμπρό, ενώ δύο ξαδέλφια του, που ο ένας στέκονταν δεξιά του και ο άλλος αριστερά του, προσπαθούσαν να τον προστατέψουν βάζοντας τα χέρια τους στο πρόσωπό του. Οι εξαδέλφες της νύφης μοιράζονταν τα λεφτά. Η νύφη το πρωί της Κυριακής, δώριζε στους συγγενείς της ένα ζευγάρι κάλτσες ή μια ποδιά ανάλογα με το φύλο τους. Στους συγγενείς του και στους κουμπάρους έκανε ανάλογα δώρα και ο γαμπρός.

Προτού η νύφη φορέσει το νυφικό της έπρεπε να το φορέσουν δυο ανύπαντρα κορίτσια (ποσεστρίνες), γιατί φορώντας το θα έπαιρναν τύχη και θα παντρεύονταν με τη σειρά τους. Αυτά τα κορίτσια μπορεί να ήταν η παραδερφή (αυτή δηλαδή που ήταν βαπτισμένη στο ίδιο νερό της κολυμβήθρας) ή κάποιο συγγενικό πρόσωπο ή φίλες της νύφης. Αφού φορούσαν λοιπόν το νυφικό έπρεπε να βγουν στην αυλή και να το χορέψουν από μια φορά η κάθε μια. Την Τρίτη φορά το χόρευε η νύφη. Οι ποσεστρίνες έσερναν πρώτες τον χορό και δεύτερη η νύφη.

Στη συνέχεια, τη νύφη έντυναν και στόλιζαν οι φίλες της στο δωμάτιό της τραγουδώντας σκοπούς του γάμου. Τα παπούτσια έφερνε και φορούσε στη νύφη ένα αγόρι από το σόι του γαμπρού. Εκείνη έκανε δυο φορές πως δεν της έμπαινε το δεξί παπούτσι και την τρίτη φορά το φορούσε και έδινε στο αγόρι κάποια λεφτά. Το έθιμο είναι διαδεδομένο και σήμερα όχι μόνο στα χωριά της Αλμωπίας αλλά και σε πολλά μέρη της Ελλάδας.

Μετά φόρτωναν τα μπαούλα με την προίκα της νύφης σ' ένα άλογο ή κάρο. Πάνω στο άλογο ανέβαζαν ένα αγόρι από το σόι της νύφης. Ο γαμπρός έδινε στο αγόρι ό, τι είχε ευχαρίστηση, για να ικανοποιήσει τους συγγενείς της νύφης οι οποίοι το κατέβαζαν από το άλογο. Η προίκα έφτανε τελικά στο σπίτι του γαμπρού.

Όταν η νύφη έβγαινε στην αυλή ή στο μπαλκόνι και παρουσιάζονταν στον κόσμο, έκανε τρεις μετάνοιες, τρεις φορές το σταυρό της και πάλι άλλες τρεις μετάνοιες. Ήταν ένας τρόπος παράκλησης προς το Θεό να χαρίσει στους μελλονύμφους αγάπη και τύχη.

Κάποιος συγγενής ή φίλος του γαμπρού έφερνε στη νύφη ένα ψωμί, το ονομαζόμενο «κουλάκ» κι αυτή το ακουμπούσε στο κεφάλι της, όπου φορούσε ένα άσπρο μαντήλι και στη συνέχεια το έκοβε με τα χέρια της στα δύο. Το έθιμο αυτό συνεχίζεται και στις μέρες μας και είναι συμβολικό. Η αριστερή μεριά του ψωμιού συμβολίζει το πατρικό σπίτι της νύφης και η δεξιά το σπιτικό των πεθερικών της. Αν λοιπόν το μεγαλύτερο κομμάτι του ψωμιού ήταν αυτό που συμβόλιζε το πατρικό της σπίτι, η τύχη θα έμενε σ' αυτό. Στην αντίθετη περίπτωση, η τύχη θα ακολουθούσε το ζευγάρι στην νέα τους ζωή. Ακολουθούσαν τρεις χοροί με τη νύφη. Φανερά συγκινημένη η μητέρα της νύφης, που θα της έφευγε η κόρη, την ακουμπούσε στην πλάτη μ' ένα πράσινο κλαράκι και έπειτα το πετούσε μπροστά της. Επίσης, της πετούσε ρύζι από ένα πιάτο, για να στεριώσει ο γάμος της.

Στο τέλος έσπαγε το πιάτο «για το καλό», ενέργεια ανάλογη με αυτήν που είχε κάνει η μητέρα του γαμπρού λίγο πριν στο σπίτι του.

Ακολουθούσε χορός στην αυλή του σπιτιού. Την νύφη την χορεύουν πρώτα ο πατέρας της, ύστερα η μητέρα της και έπειτα τα αδέρφια της.

Οι συγγενείς του γαμπρού τοποθετούσαν στις μασχάλες της νύφης ένα πρόσφορο, το οποίο έβγαζαν όταν τελείωνε το μυστήριο και το έτρωγε το αντρόγνυνο με τους καλεσμένους στο τραπέζι στο σπίτι του γαμπρού. Έξω από την εκκλησία η νύφη έκανε πάλι το σταυρό της τρεις φορές καθώς και τρεις μετάνοιες.

Έπειτα φιλούσε ένα αγοράκι από το σόι του γαμπρού για να' ναι το πρώτο παιδί του ζευγαριού αγόρι. Σ' αυτό χάριζε ένα καλτσάκι, που είχε μέσα κουφέτα, καραμέλες και στραγάλια. Στον παπά χάριζε μια πετσέτα.

Τα παλαιότερα χρόνια ο γαμπρός και η νύφη πήγαιναν στην εκκλησία με άλογο ο καθένας χωριστά. Ο παπάς πήγαινε τους μελλόνυμφους στο μέρος που θα γίνονταν η στέψη. Ο ιερέας έδινε στον κουμπάρο και στο ζευγάρι, πριν πιουν κρασί, να φάνε τρία κομμάτια από μια λειτουργία. Μετά την στέψη περνούσαν οι συγγενείς και οι φίλοι του και τους εύχονταν να ζήσουν "ριζωμένοι".

Μπαίνοντας η νύφη στο σπίτι του γαμπρού έκανε τρεις στροφές, ενώ όλοι φώναζαν «ξέρει η νύφη ν' αλωνίζει». Έπειτα, ανέβαινε στη σκάλα του σπιτιού και έκανε το σταυρό της τρεις φορές, για να είναι ευτυχισμένη στη νέα της ζωή. Ύστερα έριχνε ρύζι σε διάφορες κατευθύνσεις από ένα πιάτο που της έφερνε η πεθερά. Αυτό γίνεται από πολλές νύφες και στις μέρες μας.

Η πεθερά κερνούσε το ζευγάρι και τον κουμπάρο γλυκό του κουταλιού, για να' ναι γλυκιά η ζωή των νεόνυμφων, ενώ έδινε στη νύφη ένα ποτήρι με νερό και ζάχαρη, για να σταυρώσει με αυτό τα δωμάτια του σπιτιού, ελπίζοντας με τον τρόπο αυτό να έχει το ζευγάρι την ευλογία του Θεού.

Εμφανίζονταν μετά μπροστά στη νύφη ο πεθερός της, στον οποίο έκανε τρεις μετάνοιες και του έδινε μία πετσέτα από τα προικιά της. Αυτός κρατούσε τη μια άκρη της και έδινε στη νύφη την άλλη και έπειτα τραβούσε προς το σπίτι του γαμπρού τη πετσέτα, μαζί με τη νύφη. Εκείνη προσποιούνταν δυο φορές πως αντιδρούσε και άφηνε την πετσέτα. Την τρίτη φορά ακολουθούσε τον πεθερό της στο σπίτι. Μ' αυτόν τον τρόπο της έδειχνε ότι της παραδίνει το σπίτι. Καθώς η νύφη έμπαινε μέσα, ο γαμπρός που ήταν κρυμμένος πίσω από την πόρτα, έβγαζε το ένα παπούτσι του και τη χτυπούσε απαλά στο κεφάλι. Η κίνηση αυτή φανέρωνε τη θέση ισχύος που είχε ο άνδρας στην ελληνική οικογένεια παλαιότερα.

Έπειτα, χόρευαν οι νεόνυμφοι τρεις φορές με τον κουμπάρο και το γλέντι συνεχίζονταν μέχρι τα ξημερώματα της Δευτέρας. Τότε, όπως

ανέφεραν κάτοικοι του Λουτρακίου, οι καλεσμένοι οδηγούσαν το γαμπρό στη βρύση της πλατείας με συνοδεία οργάνων. Εκεί τον έπλεναν και μετά περνούσαν από τα σπίτια των συγγενών. Κάθε οικογένεια χάριζε μία κότα στο γαμπρό. Το πρωί της Δευτέρας οι νεόνυμφοι, χωρίς κόσμο και μόνο με τη συνοδεία οργάνων, γύριζαν στους δρόμους και στα σοκάκια του χωριού. Η περιήγηση αυτή συμβολίζει το δρόμο της ζωής, που είχαν να κάνουν μαζί οι νιόπαντροι.

Το μεσημέρι της ίδιας ημέρας το σόι της νύφης πήγαινε φαγητό στο σπίτι του γαμπρού, όπου έτρωγαν όλοι μαζί. Τότε έτρωγαν και τις κότες που είχαν συγκεντρώσει. Την ίδια μέρα οι γονείς της νύφης έστελναν στο ζευγάρι όσα δώρα είχαν συγκεντρωθεί στο πατρικό της. Τους γονείς της η νύφη δεν έπρεπε να δει μέχρι την Παρασκευή.

Τη Δευτέρα το βράδυ το ζευγάρι έρχονταν σε ερωτική επαφή. Αν αποδεικνύονταν ότι η νύφη ήταν αγνή, περήφανη η πεθερά έφτιαχνε χαλβά και τον έστελνε στη μητέρα της νύφης το πρωί της Τρίτης. Άλλοτε πήγαιναν δύο άνδρες με δυο μπουκάλια ούζο στη μητέρα της νύφης, να της διαβεβαιώσουν την αγνότητα της κόρης της.

Το βράδυ της Τετάρτης η νύφη με κορίτσια και από το δικό της σόι και από το σόι του γαμπρού πήγαινε στη βρύση της πλατείας, για να γεμίσει νερό. Εκεί συγκεντρώνονταν κόσμος και κυρίως παιδιά. Σύμφωνα με κάποιο έθιμο έβαζε η νύφη τρεις φορές την ίδια δεκάρα στο πόδι της και στη συνέχεια την πετούσε με το πόδι της εκεί που έτρεχε το νερό. Την τρίτη φορά τα παιδιά προσπαθούσαν να πιάσουν το νόμισμα.

Το βράδυ της Παρασκευής δύο άνδρες από το σόι της νύφης έστελναν ένα ψωμί στους νεόνυμφους, προσκαλώντας τους στο πατρικό σπίτι της νύφης. Εκεί έτρωγαν και διανυκτέρευαν. Ίσως το έθιμο αυτό της διανυκτέρευσης να σχετίζεται με κάποια δεισιδαιμονία, σύμφωνα με την οποία κυκλοφορούσαν κακά πνεύματα στο σπίτι του γαμπρού και της νύφης το βράδυ της πρώτης Παρασκευής μετά το γάμο τους.

Το βράδυ του Σαββάτου δυο συγγενείς του γαμπρού επισκέπτονταν το πατρικό σπίτι της νύφης και καλούσαν το νιόπαντρο ζευγάρι να ξαναγυρίσει στο σπίτι τους.

Ένα γεγονός τόσο σημαντικό όσο ο γάμος δεν μπορούσε να μείνει έξω από δεισιδαιμονίες, σε μια εποχή μάλιστα που οι απλοί άνθρωποι του χωριού δεν μπορούσαν να εξηγήσουν κάποια πράγματα με τη λογική. Έτσι, λοιπόν, δε γινόταν γάμος σε δίσεκτο χρόνο, γιατί θεωρούνταν γρουσουζιά. Αν όμως έπρεπε να γίνει ο γάμος, φρόντιζαν οι οικογένειες των μελλονύμφων να αφήσουν λίγο από όλες τις σοδειές. Αν η νύφη έβλεπε μαύρη γάτα την ημέρα του γάμου της πίστευαν ότι ο γάμος της «δε θα πήγαινε καλά» και απέφευγαν ακόμη το γάμο σε περίοδο νηστείας.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Το Λουτράκι είναι ένας ευλογημένος τόπος και αποτελεί ένα ειδυλλιακό περιβάλλον. Το έδαφος είναι εύφορο και δίνει τους καρπούς του στους ντόπιους με γενναιοδωρία.

Στην είσοδο των Λουτρών Πόζαρ, στην πλατεία ,υπάρχει τοπική υπαίθρια αγορά. Απαρτιζόμενη από ντόπιους οικοτέχνες και αγρότες, σας προμηθεύουν με παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής της Αλμωπίας. Σε πολύ καλές τιμές και ποιότητα, είναι η καλύτερη επιλογή για να θυμούνται οι επισκέπτες τα Λουτρά Πόζαρ, όταν θα έχουν τελειώσει τη επίσκεψή τους.

Τα εποχιακά φρούτα και λαχανικά είναι άφθονα στη γη του Λουτρακίου, καθώς η περιοχή είναι στο μεγαλύτερο μέρος της γεωργική, παράγει φρούτα όπως είναι τα κεράσια, τα ροδάκινα, τα βερίκοκα τα δαμάσκηνα, προσφέροντας εξαιρετικές γαστρονομικές επιλογές και παρέχοντας εναλλακτικές λύσεις σε όσους αναζητούν πιάτα και συνταγές με φρέσκα υλικά από τη φύση. Φρέσκος χυμός πορτοκαλιού, δροσερές σαλάτες και χειροποίητες κομπόστες με σπιτικές συνταγές σύμφωνα με τις οδηγίες των γιαγιάδων και των

νοικοκυρών της περιοχής είναι μόνο μερικά από τις τοπικές γεύσεις που αξίζει να δοκιμάσει κανείς.

Με βασικό συστατικό τη συμβουλή των γιαγιάδων και με εφόδιο την πείρα που προσφέρει ο χρόνος, οι γυναίκες φτιάχνουν γλυκά του κουταλιού που ανταποκρίνονται σε όλα τα γούστα. Συκαλάκι, κεράσι, καρπούζι, βερίκοκο, κολοκύθι, πορτοκάλι, καρυδάκι, σταφύλι & καρότο είναι κάποιες από τις γεύσεις που θα απολαύσει όποιος επισκεφτεί το παραδοσιακό εργαστήριο.

Σαφώς, τα προϊόντα δεν περιορίζονται εδώ. Μαρμελάδες, τουρσιά, σπιτική σάλτσα με φρέσκια ντομάτα και παραδοσιακά υλικά, τουρσιά, αμπελόφυλλα, ορεκτικά με αυθεντική γεύση πάπρικας, μερακλίδικοι μεζέδες και κάθε λογής τοπικά παραδοσιακά προϊόντα είναι φτιαγμένα με μεράκι και διαλεχτά υλικά και χωρίς συντηρητικά.

Το εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο ολοκληρώνει καθένα από τα πιάτα με τον πιο εντυπωσιακό τρόπο, βοηθώντας στην υγεία, την ευεξία αλλά και την θεσπέσια γεύση. Αξίζει να το αγοράσετε σαν αναμνηστικό της επίσκεψής σας στο Λουτράκι, καθώς το ελαιόλαδο είναι πραγματικά το νέκταρ των Θεών!

Όσον αφορά τις τοπικές σπεσιαλιτέ, θα βρει κανείς πληθώρα πιάτων προκειμένου να ικανοποιήσει τους γευστικούς του κάλυκες. Από τα φρέσκα ψάρια της ημέρας και τα υπέροχα θαλασσινά μέχρι το σουβλάκι, τον μουσακά και το παστίτσιο.

Ακόμα παράγονται φρέσκα χειροποίητα ζυμαρικά, χειροποίητοι τραχανάδες, παπούδα - τοπικό φασόλι για φασολάδα, άφθονο τοπικό τσίπουρο και πολλά είδη τοπικού κρασιού, μέλι 100% μέλι απευθείας από την κερήθρα διαφόρων ειδών βασιλικός πολτός, γύρη, πρόπολη. Βότανα όλων των ειδών, αφεψήματα αλλά και είδη λαϊκής τέχνης, θα προμηθευτείτε από εδώ.

Τέλος, μπορεί κανείς να βρει ρουχισμό, παραδοσιακά κεντήματα αλλά και μαγικό και αναμνηστικά σουβενίρ.

ΞΕΝΩΝΕΣ

Στα Λουτρά Πόζαρ ή Λουτρά Αριδαίας βρίσκει ο επισκέπτης ξενοδοχεία, ξενώνες, ταβέρνες και εστιατόρια. Όλα τα ξενοδοχεία στα λουτρά Πόζαρ είναι μεγίστου κάλλους. Παραδοσιακά, αλλά και μοντέρνα μέρη για να μείνουν οι ταξιδιώτες εντυπωσιάζουν με την διακόσμηση, τη φροντίδα και την περιποίηση, την ανεπιτήδευτη πολυτέλεια και αξεπέραστη άνεση, που προσφέρουν. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να ανακαλύψουν τις επιλογές διαμονής που τους προσφέρονται, σύμφωνα με τις εξατομικευμένες ανάγκες και επιθυμίες τους, ανακαλύπτοντας τον ιδανικό τύπο δωματίου και να επιλέξουν το απόλυτο μέρος για αξέχαστες διακοπές στο Λουτράκι.

ΑΣΧΟΛΕΙΕΣ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Οι κάτοικοι της λουτρόπολης ασχολούνται σε μεγάλο βαθμό με τη γεωργία, την κτηνοτροφία, τη μελισσοκομία και το εμπόριο. Αναλυτικότερα, υπάρχουν μεγάλες εκτάσεις γης τις οποίες οι άνθρωποι τις αξιοποιούν και τις καλλιεργούν, ώστε να παράγουν καρπούς και αγνά αγαθά, ενώ στην κτηνοτροφία παράγουν γαλακτοκομικά προϊόντα και κρέας. Οι γυναίκες του χωριού, θα λέγαμε, πως ασχολούνται σε μεγαλύτερο βαθμό με το εμπόριο, καθώς φτιάχνουν χειροποίητα φαγώσιμα προϊόντα, όπως μαρμελάδες, κομπόστα, γλυκά του κουταλιού σάλτσες, τραχανά, διάφορα ζυμαρικά και πολλές ακόμα λιχουδιές. Πολλοί επίσης είναι εκείνοι που έχουν στην κατοχή τους ξενώνες, ξενοδοχεία και πανδοχεία όπου δέχονται όλες τις περιόδους του χρόνου επισκέπτες από κάθε περιοχή της Ελλάδας, αλλά και από το εξωτερικό. Τέλος, ορισμένοι εργάζονται σε δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις της περιοχής.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Μπορεί το Λουτράκι να είναι χωριό, ωστόσο δεν σε περιορίζει να δραστηριοποιηθείς και να αξιοποιήσεις ευχάριστα το χρόνο σου. Mountain bike, διαδρομές με 4x4 και moto cross, ορειβασία, αναρρίχηση και κατάβαση, trekking, rafting, canoe, παρακολούθηση χλωρίδας και πανίδας είναι μερικές από τις δραστηριότητες που μπορείτε να κάνει ο επισκέπτης στα Λουτρά Πόζαρ και στην γύρο περιοχή, ενώ με ατελείωτες μαγευτικές διαδρομές σε γνωστά και καταγεγραμμένα μονοπάτια αλλά και σε άγνωστες, παρθένες διαδρομές, θα νιώσει την μαγεία της Ελληνικής φύσης.

Τα Λουτρά είναι αγαπημένος προορισμός ορειβατικών και φυσιολατρικών συλλόγων από όλη την Ελλάδα. Σε συνεργασία με τον ορειβατικό σύλλογο Αριδαίας, διοργανώνονται, εκδρομές γνωριμίας στα βουνά της περιοχής.

Διαδρομές με τζιπ στους ορεινούς δρόμους για γνωριμία με την φύση. Όσοι θέλουν να δοκιμάσουν τις ικανότητές τους στην οδήγηση και να φτάσουν στα άκρα, υπάρχουν ειδικές διαδρομές ανωμάλου εδάφους ειδικά για 4x4.

Για όσους ταξιδέψουν με μοτοσικλέτα ως τα Λουτρά Πόζαρ, οι δυνατότητες για εξερεύνηση της φύσης είναι ατελείωτες. Από απλή βόλτα με την μηχανή, μέχρι enduro σε δύσβατες περιοχές.

Για τους φυσιολάτρες, αθλητικούς και δραστήριους, το mountain bike είναι ένα χόμπι που ταιριάζει απόλυτα με το τοπίο. Ήσυχες και ήρεμες διαδρομές στις πλαγιές των ορεινών όγκων μπορούν να ακολουθηθούν από αυτούς που αναζητούν ηρεμία, αλλά και γνωριμία του περιβάλλοντος. Απότομες και σκληροτράχηλες διαδρομές περιμένουν αυτούς που αναζητούν την αδρεναλίνη και τα extreme sports.

Στον ποταμό «Μογλένιτσα», στην Κρασιά Πέλλης, η ομάδα Η2Ο διοργανώνει καταβάσεις rafting με φουσκωτό και κανό. Σε μοναδικά, παρθένα μέρη, μπορεί κάποιος να ζήσει την περιπέτεια και δοκιμάσει τα όριά του.

Κάνοντας ιππασία γνωρίζει ο ταξιδιώτης από κοντά αυτά τα υπέροχα ζώα. Νιώθει ξέγνοιαστος καβαλάρης κάνοντας ιππασία. Ιππικοί όμιλοι υπάρχουν στη Αριδαία και στην Όρμα, για έμπειρους ή άπειρους που θέλουν να δοκιμάσουν τις ικανότητές τους στην ιππασία με εκπαιδευμένα άλογα και εκπαιδευτές - οδηγούς, προσφέροντας πρωτόγνωρη εμπειρία σε ενήλικες και παιδιά.

Για τις δραστηριότητες αυτές, σίγουρα θα χρειάζεται ο απαραίτητος εξοπλισμός, τον οποίο τον προμηθεύονται οι ενδιαφερόμενοι από το κατάστημα Voras Action, πριν απο τα Λουτρά, στον δρόμο προς την Όρμα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ

Στην έρευνα συμπεριλήφθηκαν 20 κάτοικοι του Λουτρακίου. Από αυτούς οι 12 ήταν γυναίκες και οι υπόλοιποι 8 άντρες. Οι περισσότεροι από αυτούς είχαν συμπληρώσει από 20-30, 30-40 και 40-50 έτη διαμονής στο χωριό.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

ΦΥΛΟ:	ΑΝΔΡΕΣ: 8	ΓΥΝΑΙΚΕΣ:12
ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ:	20,(2x)22,24,27,50, 54,55	20,22,25,26,30,32,38, 39,42,45,50,52
ΑΣΧΟΛΙΕΣ:	ΑΓΡΟΤΗΣ,ΕΜΠΟΡΟΣ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΞΕΝΩΝΑ/ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΣ, ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΟΣ,ΦΟΙΤΗΤΗΣ	ΓΕΩΡΓΙΑ,ΕΜΠΟΡΟΣ, ΚΑΤΟΧΟΣ ΞΕΝΩΝΑ- ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ, ΟΙΚΙΑΚΑ,ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

Το κύριο εργαλείο που χρησιμοποίησα για την διεξαγωγή της έρευνάς μου, ήταν κατά κύριο λόγο η Συνέντευξη. Αρχικά, σχεδίασα τα ερωτήματα από τα οποία θα αποτελούνταν η συνέντευξη και έπειτα πέρασα στο στάδιο της πραγμάτωσης της συνέντευξης. Τα ερωτήματα ήταν 9 και απευθύνονταν στους εξής θεματικούς άξονες:

Προφίλ κατοίκων του χωριού(δημογραφικά χαρακτηριστικά):

- Πόσα χρόνια ζήτε στο χωριό;
- Με τι ασχολείστε;

Απόψεις για το χωριό και τις παραδόσεις:

- Περιγράψτε με δυο λόγια τη ζωή στο χωριό.
- Ποια είναι τα ήθη και τα έθιμα του χωριού σας;
- Ποια είναι τα παραδοσιακά προϊόντα που παράγετε εδώ στο χωριό;

Τουρισμός:

- Το χωριό σας αποτελεί έναν τουριστικό προορισμό. Πότε παρατηρείτε περισσότερη κίνηση;
- Πώς σας φαίνεται εσάς ο τουρισμός; Σας ενοχλούν οι ξένοι που έρχονται;
- Τι δραστηριότητες μπορεί να κάνει εδώ κάποιος επισκέπτης;
- Ποιο θεωρείτε πως είναι το πιο εντυπωσιακό πράγμα στο χωριό σας;

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΠΟΙΟΤΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Οι συμμετέχοντες πριν την διαδικασία της συνεντεύξεως ενημερώθηκαν για την έρευνα που διεξάγεται, το θέμα αλλά και τον σκοπό της. Ήταν απαραίτητο να γνωρίζουν για τη ανωνυμία που θα διατηρηθεί γιατί στόχος είναι η διεξαγωγή των αποτελεσμάτων γι' αυτό άλλωστε και οι μοναδικές βιογραφικές ερωτήσεις σχετίζονταν με τα χρόνια διαμονής τους στο χωριό, τις ασχολίες τους, και ερωτήματα σχετικά με τον τουρισμό.

Έπειτα, αφού ορίσαμε ώρα συνάντησης μέσω τηλεφώνου (λόγω της καραντίνας) πραγματοποιήθηκαν οι συνεντεύξεις. Οι συνεντεύξεις διήρκησαν κατά μέσο όρο 10-15 λεπτά για κάθε κάτοικο. Όλοι τους διέθεταν τον απαραίτητο χρόνο και προσπάθησα να τους εξασφαλίσω άνεση. Δημιούργησα λοιπόν ένα φιλικό κλίμα για να νιώθουν οικεία, να εμβαθύνουν και να θυμηθούν αναμνήσεις που είναι σημαντικές να αναφερθούν τη δεδομένη στιγμή.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Πόσα χρόνια ζείτε στο χωριό;

- Κάτοικος 1: 54.
- Κάτοικος 2: 26 χρόνια ζω εδώ.
- Κάτοικος 3: Ζω 55 χρόνια
- Κάτοικος 4: Ζω εδώ στο χωριό από όταν γεννήθηκα, δηλαδή 50 χρόνια, μισό αιώνα.
- Κάτοικος 5: 22 χρόνια.
- Κάτοικος 6: 24 χρόνια, από όταν γεννήθηκα
- Κάτοικος 7: Εγώ ζω εδώ στο Λουτράκι 22 χρόνια. Παντρεύτηκα και επειδή ο άντρας ήταν από εδώ ήρθαμε να μείνουμε στο χωριό.
- Κάτοικος 8: 22.
- Κάτοικος 9: 30 χρόνια σχεδόν.

- Κάτοικος 10: 38 χρόνια εδώ ζω στο Λουτράκι.
- Κάτοικος 11: 50 χρόνια σχεδόν.
- Κάτοικος 12: 27 χρόνια, όσα είμαι κι εγώ.
- Κάτοικος 13: 39 χρόνια.
- Κάτοικος 14: 42.
- Κάτοικος 15: 20 χρόνια.
- Κάτοικος 16: 20.
- Κάτοικος 17: 25 χρόνια.
- Κάτοικος 18: 32 χρόνια εδώ μένω.
- Κάτοικος 19: 52 χρόνια.
- Κάτοικος 20: 45.

Με τι ασχολείστε;

- Κάτοικος 1: Αγρότης.
- Κάτοικος 2: Βοηθάω τους γονείς μου στον ξενώνα που έχουμε.
- Κάτοικος 3: Με οικιακά και γεωργία.
- Κάτοικος 4: Ελεύθερος επαγγελματίας.
- Κάτοικος 5: Φοιτήτρια.
- Κάτοικος 6: Ασχολούμαι με τη γεωργία.
- Κάτοικος 7: Είμαι μελισσοκόμος
- Κάτοικος 8: Αυτήν τη στιγμή σπουδάζω.
- Κάτοικος 9: Έμπορος.
- Κάτοικος 10: Αγρότης είμαι.
- Κάτοικος 11: Κτηνοτρόφος.
- Κάτοικος 12: Φοιτητής.
- Κάτοικος 13: Ασχολούμαι με οικιακά.
- Κάτοικος 14: Είμαι κάτοχος ξενοδοχείου.
- Κάτοικος 15: Φοιτήτρια.
- Κάτοικος 16: Σπουδάζω αλλά παράλληλα βοηθάω τους γονείς μου στο εστιατόριο και το ξενώνα που έχουμε.
- Κάτοικος 17: Είμαι φοιτητής.
- Κάτοικος 18: Έμπορος.
- Κάτοικος 19: Έχω ξενώνα στην περιοχή.
- Κάτοικος 20: Ασχολούμαι με τα οικιακά.

Περιγράψτε με δυο λόγια τη ζωή στο χωριό.

- Κάτοικος 1: Σπίτι, δουλειά και λίγο έξω στο καφενείο.
- Κάτοικος 2: Καλά είναι, ήρεμα. Εντάξει σαν νέα μου λείπουν ορισμένα πράγματα από άποψη ψυχαγωγίας αλλά κατά τα άλλα δεν έχω παράπονο.
- Κάτοικος 3: Πολύ ωραία.
- Κάτοικος 4: Ήρεμη, ήσυχη.
- Κάτοικος 5: Ωραία είναι, δεν μου λείπει κάτι.
- Κάτοικος 6: Ωραία, έχουμε ένα πολύ όμορφο χωριό.
- Κάτοικος 7: Είναι ένα χωριό ναι μεν μικρό, όμως είναι πολύ γνωστό σε όλη την Ελλάδα. Η ζωή εδώ είναι ιδανική θα έλεγα για να κάνει κανείς οικογένεια και να μεγαλώσει α παιδιά του σε ένα ασφαλές φυσικό περιβάλλον.
- Κάτοικος 8: Είναι ωραία, έχουμε ένα πολύ ελκυστικό τοπίο γύρω μας το οποίο το θαυμάζουν καθημερινά πολλοί ξένοι, οπότε γιατί να μην είμαι ευγνώμων που μεγάλωσα εδώ;
- Κάτοικος 9: Ήσυχα θα έλεγα.
- Κάτοικος 10: Κοιλάει πολύ ευχάριστα η ζωή στο χωριό, έχουμε ό, τι θέλουμε, δεν μας λείπει κάτι.
- Κάτοικος 11: Η ζωή εδώ είναι ωραία, αλλά αυτό δε σημαίνει πως είναι και ξέγνοιαστη. Οι κάτοικοι είναι δουλενταράδες θα λέγαμε, προσέχουν πολύ τα προϊόντα τους και τους ξενώνες τους, όχι για να εντυπωσιάσουν τους άλλους, αλλά γιατί έχουν μεράκι.
- Κάτοικος 12: Μου αρέσει η ζωή εδώ. Λείπουν βέβαια ορισμένα πράγματα από το χωριό, αλλά αν χρειαστούμε κάτι που εδώ δεν το έχουμε πηγαίνουμε στην Αριδαία που είναι εδώ κοντά.
- Κάτοικος 13: Ήρεμη είναι η ζωή εδώ στο χωριό.
- Κάτοικος 14: Είναι όμορφα εδώ, έχουμε ένα πλούσιο φυσικό περιβάλλον και προσπαθούμε να το φροντίζουμε και να το ομορφαίνουμε όσο μπορούμε.
- Κάτοικος 15: Μου αρέσει εδώ, είμαι ένα γραφικό χωριό.
- Κάτοικος 16: Ωραία, ήρεμη, ήσυχη.
- Κάτοικος 17: Ήρεμη ζωή, αλλά και πολύ δουλειά έχει εδώ.
- Κάτοικος 18: Καλή είναι.
- Κάτοικος 19: Ήρεμη, άνετη ζωή.

- Κάτοικος 20: Το χωριό είναι μια καλή ιδέα για να χαλαρώσεις, να απολαύσεις τη φύση.

Ποια είναι τα ήθη και τα έθιμα του χωριού σας;

- Κάτοικος 1: Τα Χριστούγεννα έχουμε την Κόλιντα Μπάμπω, δεν έχουμε κάτι ιδιαίτερο το Πάσχα.
- Κάτοικος 2: Έχουμε αρκετά έθιμα ορισμένα από αυτά είναι στις 24 Δεκέμβρη η Κόλιντα Μπάμπω που σημαίνει «σφάζουνε γιαγιά» και ανάβουμε φωτιές και η Σούρουβα στις 30 του ίδιου μήνα όπου είναι κάτι παρόμοιο με την Κόλιντα.
- Κάτοικος 3: Το χωριό μας είναι παραδοσιακό και έχει κρατήσει αρκετά έθιμα από τους παλιούς. Για παράδειγμα στον αρραβώνα
- Κάτοικος 4: Την παραμονή Καθαράς Δευτέρας, την Κυριακή της Συγχωρήσεως δηλαδή, στήνεται μια γιορτή με φωτιές και χορό.
- Κάτοικος 5: Αρκετά γνωστές είναι οι φωτιές που ανάβουμε στις 24 Δεκεμβρίου. Το έθιμο αυτό λέγεται Κόλιντα Μπάμπω.
- Κάτοικος 6: Πριν το γάμο καλούν τον γαμπρό την Τετάρτη, τον κουμπάρο τη Πέμπτη και την Παρασκευή τη νύφη. Την Παρασκευή φτιάχνουν για το νυφικό ένα στεφάνι με κλωστή και το τοποθετούν στη πλάτη του νυφικού για γονιμότητα. Το Πάσχα έχουμε το έθιμο του οβελία, ενώ τα Χριστούγεννα τρώμε χοιρινό.
- Κάτοικος 7: Η Κόλιντα Μπάμπω και η Σούρουβα που είναι δυο έθιμα που γίνεται το πρώτο στις 24 και το δεύτερο στις 30 Δεκεμβρίου. Κόσμος μαζεύεται το βράδυ και ανάβουν φωτιές.
- Κάτοικος 8: Μερικά έθιμα είναι η Κόλιντα Μπάμπω, η Σούρβα, πριν και μετά την Καθαρά Δευτέρα, η γιορτή του Κάστανου.
- Κάτοικος 9: Ανήμερα του γάμου έξω την αυλή του σπιτιού της νύφης γίνεται γλέντι με όργανα και χορό. Η νύφη δίνει το νυφικό της να το χορέψει κάποια ανύπαντρη κοπέλα και μετά η νύφη αφού ετοιμαστεί βγαίνοντας απ' την είσοδο του σπιτιού κάνει τρεις φορές το σταυρό της και μετά της δίνουν ένα ψωμί να το σπάσει στη μέση πάνω από το κεφάλι της. Το ψωμί αυτό λέγεται «κουλάκ» και το φτιάχνουν μόνο στο γάμο.
- Κάτοικος 10: Μια μέρα πριν τη Καθαρά Δευτέρα, έχουμε γιορτή. Ανάβουμε φωτιές και χορεύουμε. Μία μέρα μετά, την Καθαρά

Δευτέρα, έχουμε τα «Ποζαροκούλουμα» στο Άνω Λουτράκι, ενώ του Αγίου Γεωργίου γίνετε το Παραδοσιακό πανηγύρι στο Άνω Λουτράκι. Φέρνουμε όλου νηστίσιμα φαγητά και λιχουδιές (γιατί έχει ξεκινήσει η νηστεία του Πάσχα), τσίπουρο, κρασί, έχουμε ζωντανή ορχήστρα και στήνουμε χορό.

- Κάτοικος 11: Την εβδομάδα του γάμου γίνονται γλέντια στα σπίτια των μελλονύμφων. Ανήμερα του γάμου συνεχίζεται το γλέντι με όργανα και χορό. Η νύφη προτού ετοιμαστεί δίνει το νυφικό της σε δυο κοπέλες να το χορέψουν από μια φορά η καθεμία έξω στην αυλή όπου γίνεται το γλέντι. Αυτό γίνεται για να φέρει τύχη το νυφικό στις ανύπαντρες κοπέλες που θα το φορέσουν. Μετά τη νύφη τη ντύνουν και τη στολίζουν οι φίλες της.
- Κάτοικος 12: Το χειμώνα έχουμε το έθιμο της Κόλντα Μπάμπω και τη Σούρουβα, την άνοιξη έχουμε τα Ποζαροκούλουμα και το καλοκαίρι τα Ποζαρίτικα και το Φεστιβάλ που δεν είναι έθιμα αλλά διοργανώσεις που γίνονται κάθε χρόνο.
- Κάτοικος 13: Στον αρραβώνα κατεβαίνουν οι συγγενείς του γαμπρού στην Αριδαία και ψωνίζουν δώρα στη νύφη. Κοσμήματα, φορέματα και άλλα πράγματα τα οποία ύστερα τα έβαζαν πάνω σε ένα ταψί το «πουκλόν» και το προσέφεραν στην αρραβωνιαστικιά.
- Κάτοικος 14: Την ημέρα του γάμου γίνεται μεγάλο γλέντι. Η νύφη αφού ντυθεί και στολιστεί βγαίνοντας από το σπίτι κάνει τρεις μετάνοιες και της δίνουν το «κουλάκ» να το σπάσει πάνω από το κεφάλι της. Μετά από η νύφη χορεύει και τον χορό τον σέρνει ο πατέρας της, μετά η μητέρα της και ύστερα τα αδέρφια της.
- Κάτοικος 15: Έχουμε τη γιορτή του Κάστανου, το Φεστιβάλ τα Ποζαρίτικα, τους Ημιμαραθώνιους Αγώνες. Αυτά είναι διοργανώσεις που γίνονται κάθε χρόνο, επειδή μας αρέσουν πολύ.
- Κάτοικος 16: Το χωριό είναι γεμάτο παράδοση και έθιμα. Σχεδόν σε κάθε εποχή, για παράδειγμα το έθιμο της Κόλντα Μπάμπω, τα Ποζαροκούλουμα, τη Γιορτή του Κάστανου, αλλά η παράδοση συνεχίζεται και με τα έθιμα που γίνονται και στους γάμους.
- Κάτοικος 17: Τα έθιμα του χωριού είναι αρκετά και πολλοί μάλιστα έρχονται να συμμετέχουν και από τα γύρω χωριά. Το

έθιμο της Κόλντα Μπάμπω είναι πολύ γνωστό. Πρόκειται για ένα έθιμο που γίνεται προ παραμονή Χριστουγέννων και σημαίνει «σφάζουνε γιαγιά». Οι κάτοικοι ανάβουν φωτιές οι οποίες προειδοποιούν πως κάτι κακό θα συμβεί, η σφαγή των νηπίων από τον Ηρώδη.

- Κάτοικος 18: Η Κόλντα Μπάμπω, η Σούρβα, τα Ποζαροκούλουμα, και τα Ποζαρίτικα.
- Κάτοικος 19: Κόλντα Μπάμπω, Ποζαρίτικα, Γιορτή Κάστανου και τα έθιμα που γίνονται τους γάμους.
- Κάτοικος 20: Πολύ γνωστά έθιμα του χωριού είναι τα Ποζαρίτικα, τα Ποραροκούλουμα που γίνονται μετά τη Καθαρά Δευτέρα, αλλά και πριν τη Καθαρά Δευτέρα μαζευόμαστε και γλεντάμε, στους γάμους έχουμε το έθιμο του «κουλάκ» πριν το γάμο και μετά το γάμο το έθιμο με την πετσέτα που ο πεθερός με αυτήν προσπαθεί να φέρει τη νύφη μέσα στο σπίτι.

Ποια είναι τα παραδοσιακά προϊόντα που παράγετε εδώ στο χωριό;

- Κάτοικος 1: Γλυκά του κουταλιού, σάλτσες, κομπόστες, τουρσιά, πάπρικες, μαρμελάδες, τραχανάδες.
- Κάτοικος 2: Τα γλυκά του κουταλιού, τα διάφορα ζυμαρικά, οι σάλτσες και όλα αυτά τα φτιάχνουν οι γυναίκες του χωριού με αγνά υλικά.
- Κάτοικος 3: Τα παραδοσιακά προϊόντα είναι οι κομπόστες, τα γλυκά του κουταλιού που υπάρχουν σε πάρα πολλές γεύσεις για όλα τα γούστα, τα τουρσιά, το λάδι, το τσίπουρο και το κρασί και πάρα πολλά άλλα.
- Κάτοικος 4: Θα έλεγα πως τα γλυκά του κουταλιού είναι πολύ γνωστά εδώ, όπως επίσης οι τραχανάδες, οι χυλοπίτες, οι σάλτσες, τα τουρσιά, οι κομπόστες.
- Κάτοικος 5: Κομπόστες, μαρμελάδες, λικέρ.
- Κάτοικος 6: Μαρμελάδες και γλυκά του κουταλιού σε διάφορες γεύσεις σάλτσες, καρυκεύματα, λικέρ, τσίπουρο, κρασί, λάδι, κομπόστες και άλλα τα οποία τα φτιάχνουμε εμείς με συνταγή των γιαγιάδων μας.

- Κάτοικος 7: Πάρα πολλά παραδοσιακά προϊόντα έχουμε στο χωριό που είναι χειροποίητα και αγνά. Αυτά είναι οι μαρμελάδες, τα κομπόστα, τα τουρσιά, οι τραχανάδες και τα ζυμαρικά.
- Κάτοικος 8: Τουρσιά, τσίπουρα, γλυκά του κουταλιού, λικέρ, μαρμελάδες και ζυμαρικά.
- Κάτοικος 9: Έχουμε κομπόστα, γλυκά του κουταλιού μαρμελάδες, σάλτσες, λικέρ, τραχανάδες, χυλοπίτες, μέλι, τσίπουρο και πολλά ακόμα τα οποία είναι χειροποίητα, υγιεινά και χωρίς συντηρητικά, καθώς τα φτιάχνουν οι κάτοικοι του χωριού.
- Κάτοικος 10: Μαρμελάδες, τουρσιά, σπιτική σάλτσα με φρέσκια ντομάτα και παραδοσιακά υλικά, τουρσιά, αμπελόφυλλα , ορεκτικά με αυθεντική γεύση πάπρικας, μερακλίδικοι μεζέδες και όλα αυτά είναι χειροποίητα.
- Κάτοικος 11: Παράγονται φρέσκα χειροποίητα ζυμαρικά, χειροποίητοι τραχανάδες, παπούδα που είναι το τοπικό φασόλι για φασολάδα, άφθονο τοπικό τσίπουρο και πολλά είδη τοπικού κρασιού και μέλι.
- Κάτοικος 12: Τα γλυκά του κουταλιού και οι μαρμελάδες που ανταποκρίνονται σε όλα τα γούστα, μέλι, λάδι, τραχανάδες και ζυμαρικά, τσίπουρο και λικέρ.
- Κάτοικος 13: Σάλτσες, μεζέδες, τουρσιά, γλυκά του κουταλιού, μαρμελάδες και ζυμαρικά.
- Κάτοικος 14: Μερικά από τα παραδοσιακά προϊόντα είναι το μέλι, το τσίπουρο, οι μαρμελάδες και τα κομπόστα.
- Κάτοικος 15: Τα γλυκά του κουταλιού, οι τραχανάδες, οι σάλτσες, οι μαρμελάδες και διάφορα άλλα.
- Κάτοικος 16: Πάρα πολλά είναι τα προϊόντα που παράγει το χωριό αλλά τα γλυκά του κουταλιού και οι μαρμελάδες θεωρώ πως είναι από τα πιο γνωστά στην περιοχή.
- Κάτοικος 17: Τα χειροποίητα ζυμαρικά, οι χειροποίητοι τραχανάδες, παπούδα , αμπελόφυλλα, τσίπουρο, λικέρ, γλυκά του κουταλιού και μαρμελάδες.
- Κάτοικος 18: Οι μαρμελάδες, τα κομπόστα, τα τουρσιά, το τσίπουρο και τα λικέρ.
- Κάτοικος 19: Πολύ γνωστά είναι οι τραχανάδες και οι χυλοπίτες, οι μαρμελάδες και τα γλυκά του κουταλιού.

- Κάτοικος 20: Η περιοχή παράγει μέλι, ζυμαρικά, σάλτσες και μαρμελάδες.

Το χωριό σας αποτελεί έναν τουριστικό προορισμό. Πότε παρατηρείτε περισσότερη κίνηση;

- Κάτοικος 1: Ναι, περισσότερο κόσμο έχουμε τέλος καλοκαιριού και στις γιορτές.
- Κάτοικος 2: Τον Αύγουστο έχει πιο πολλή κίνηση.
- Κάτοικος 3: Όλο τον χρόνο έχει κίνηση.
- Κάτοικος 4: Έχει και τον χειμώνα που διοργανώνουμε Ιαματικούς Ημιμαραθώνιους και έρχονται άνθρωποι από κάθε μέρος της Ελλάδας, αλλά κυρίως την περίοδο των εορτών και τις αργίες.
- Κάτοικος 5: Πάντα έχει.
- Κάτοικος 6: Το καλοκαίρι νομίζω έχει λίγο περισσότερο κόσμο.
- Κάτοικος 7: Συνήθως την περίοδο των γιορτών, στις αργίες που δεν είναι δηλαδή εργάσιμες μέρες.
- Κάτοικος 8: Το καλοκαίρι.
- Κάτοικος 9: Στις αργίες και τις γιορτές.
- Κάτοικος 10: Όλη τη χρονιά θα έλεγα ότι έχουμε μεγάλη κίνηση.
- Κάτοικος 11: Γενικά έχουμε πάντα, αλλά λίγο περισσότερο παρατηρώ κατά τη διάρκεια των δεκαπενθήμερων.
- Κάτοικος 12: Το καλοκαίρι θα έλεγα και στις αργίες.
- Κάτοικος 13: Το δεκαπενθήμερο των Χριστουγέννων και του Πάσχα.
- Κάτοικος 14: Πιστεύω περισσότερη κίνηση έχει όλες τις εποχές, καθώς κάποιοι έρχονται και για τις παραδόσεις και τις διοργανώσεις μας, όπως το καλοκαίρι στο Φεστιβάλ και για τα Ποζαρίτικα, τη γιορτή κάστανου, στον Ημιμαραθώνιο που γίνεται τα χειμώνα συνήθως...
- Κάτοικος 15: Πάντα έχουμε κόσμο στο χωριό μας, όλη τη χρονιά.
- Κάτοικος 16: Το χειμώνα και το καλοκαίρι και κυρίως στις αργίες.
- Κάτοικος 17: Στις αργίες και γενικά τα Πρασκευοσαββατοκύριακα.

- Κάτοικος 18: Το καλοκαίρι και το χειμώνα στα δεκαπενθήμερα, που ο κόσμος δεν δουλεύει τόσο και μπορεί να πάρει άδεια για μια μικρή διακοπή και να χαλαρώσει.
- Κάτοικος 19: Συνήθως στις αργίες έχουμε περισσότερο.
- Κάτοικος 20: Πάντα έχουμε, γιατί είμαστε τουριστική περιοχή, αλλά ο κόσμος έρχεται για Σαββατοκύριακα ή όταν δεν είναι εργάσιμες μέρες.

Πώς σας φαίνεται εσάς ο τουρισμός; Σας ενοχλούν οι ξένοι που έρχονται;

- Κάτοικος 1: Όχι, δεν ενοχλούν.
- Κάτοικος 2: Όχι, ίσα ίσα είμαστε ευχαριστημένοι, μας αρέσει να βλέπουμε κόσμο.
- Κάτοικος 3: Όχι, δεν με ενοχλούν, τους έχουμε συνηθίσει.
- Κάτοικος 4: Αντιθέτως, θέλουμε να έρχονται ξένοι, γιατί η περιοχή βασίζεται στον τουρισμό, εξάλλου τη περιοχή είναι πολύ εντυπωσιακή και θεωρώ πως όλοι πρέπει να επισκέπτονται ένα τέτοιο μέρος.
- Κάτοικος 5: Δεν θα έλεγα πως ενοχλούν.
- Κάτοικος 6: Όχι.
- Κάτοικος 7: Καθόλου.
- Κάτοικος 8: Δεν ενοχλούν και μας αρέσει που έρχονται, εδώ και χρόνια η περιοχή είναι τουριστική όποτε θα λέγαμε πως οι επισκέπτες είναι πλέον κομμάτι του χωριού.
- Κάτοικος 9: Όχι, γιατί να με ενοχλούν;
- Κάτοικος 10: Καθόλου.
- Κάτοικος 11: Όχι.
- Κάτοικος 12: Γιατί να ενοχλούν; Ούτε μας έχουν πειράξει ούτε μας έχουν κλέψει... άνθρωποι είναι που θέλουν να θαυμάσουν αυτό που εμείς είμαστε ευλογημένοι να βλέπουμε κάθε μέρα.
- Κάτοικος 13: Η περιοχή είναι τουριστική εδώ και πολλά χρόνια οπότε τους έχουμε συνηθίσει... θα μας φαινόταν περίεργο αν δεν έρχονταν αυτοί.

- Κάτοικος 14: Όχι, από την στιγμή που δεν μας δημιουργούν προβλήματα δεν υπάρχει λόγος να ενοχλούμαστε.
- Κάτοικος 15: Όχι.
- Κάτοικος 16: Όχι.
- Κάτοικος 17: Όχι, δεν ενοχλούν.
- Κάτοικος 18: Αντιθέτως εμείς χαιρόμαστε να έρχονται επισκέπτες στον τόπο μας.
- Κάτοικος 19: Μας συμφέρει να έρχονται ξένοι, γιατί είναι κάποιο που ζουν με τον τουρισμό, όπως για παράδειγμα, αυτοί που έχουν ξενώνες στην περιοχή.
- Κάτοικος 20: Όχι.

Τι δραστηριότητες μπορεί να κάνει εδώ κάποιος επισκέπτης;

- Κάτοικος 1: Να επισκεφτεί τη λουτρόπολη, το χιονοδρομικό κέντρο.
- Κάτοικος 2: Να επισκεφτεί τα λουτρά, τα διάφορα μοναστήρια και να κάνει πεζοπορία στο βουνό, καθώς και χειμερινά σπορ.
- Κάτοικος 3: Ορειβασία, βόλτα στο φαράγγι και στο βουνό.
- Κάτοικος 4: Μπορεί να κάνει ένα χαλαρωτικό μπάνιο στις πισίνες, και να θαυμάσει τοπίο μέσα από έναν περίπατο.
- Κάτοικος 5: Ορειβασία, αν έχει ποδήλατο βουνού μπορεί να κάνει βόλτα.
- Κάτοικος 6: Μπορεί να κάνει μπάνιο και ύστερα να επισκεφτεί κάποιο από τα Spa και να κάνει μασάζ.
- Κάτοικος 7: Μπορεί κανείς να απολαύσει τη φύση μέσα από υπέροχες διαδρομές και μονοπάτια.
- Κάτοικος 8: Διαδρομές με τζιπ 4x4 και διάφορα σπορ.
- Κάτοικος 9: Θα μπορούσε να χαλαρώσει στις ιαματικές πηγές και αργότερα να γευτεί τα παραδοσιακά προϊόντα μας.
- Κάτοικος 10: Ο επισκέπτης μπορεί να χαλαρώσει κάνοντας μπάνιο στα θερμαντικά νερά.
- Κάτοικος 11: Θα ήταν μια καλή ιδέα να θαυμάσει το σπήλαιο και το φαράγγι των Λουτρών.

- Κάτοικος 12: Αν ο επισκέπτης είναι αθλητικός τύπος μπορεί να κάνει κάτι αντίστοιχο, όπως είναι η ορειβασία και η αναρρίχηση.
- Κάτοικος 13: Πολλά θα μπορούσε να κάνει κανείς, να πάει να εξερευνήσει τα μονοπάτια, τη φύση.
- Κάτοικος 14: Βόλτα στο φαράγγι και το σπήλαιο μετά από ένα μπάνιο.
- Κάτοικος 15: Η ορειβασία και η αναρρίχηση για όσους είναι λάτρεις των σπορ, πιστεύω πως είναι μια καλή πρόταση.
- Κάτοικος 16: Ο επισκέπτης σίγουρα πρέπει να κάνει μπάνιο είτε στις εσωτερικές είτε στις εξωτερικές, αλλά και να κάνει έναν περίπατο να δει τη φύση, τα μονοπάτια.
- Κάτοικος 17: Επίσκεψη στο Μουσείο, περιήγηση στο φαράγγι και το σπήλαιο.
- Κάτοικος 18: Περιήγηση στο σπήλαιο και το φαράγγι.
- Κάτοικος 19: Μπάνιο στα θερμά νερά.
- Κάτοικος 20: Βόλτα να δει τις όμορφες διαδρομές και τα μαγευτικά μονοπάτια.

Ποιο θεωρείτε πως είναι το πιο εντυπωσιακό πράγμα στο χωριό σας;

- Κάτοικος 1: Τα Λουτρά και γενικά όλη η λουτρόπολη.
- Κάτοικος 2: Θα έλεγα τα ιαματικά νερά σε συνδυασμό με τη φύση.
- Κάτοικος 3: Η λουτρόπολη και οι καταρράκτες της.
- Κάτοικος 4: Τα Λουτρά και οι εκκλησίες μας.
- Κάτοικος 5: Τα πάντα. Είναι ένα πανέμορφο τοπίο, γεμάτο φύση και καθαρό αέρα.
- Κάτοικος 6: Το πιο εντυπωσιακό για μένα είναι σίγουρα τα ιαματικά νερά.
- Κάτοικος 7: Τα λουτρά, το φαράγγι και το σπήλαιο.
- Κάτοικος 8: Το σπήλαιο, το φαράγγι, οι πισίνες.
- Κάτοικος 9: Οι φυσικές πηγές που έχουμε, γιατί έρχονται όλοι γι' αυτόν τον λόγο.

- Κάτοικος 10: Θα έλεγα τα ιαματικά νερά, το «Αλεξάνδρειο», το όμορφο τοπίο, το φαράγγι, το σπήλαιο.
- Κάτοικος 11: Τα πάντα εδώ.
- Κάτοικος 12: Όλα. Δεν μπορώ να διαχωρίσω κάτι νομίζω.
- Κάτοικος 13: Τα νερά οι φυσικές πηγές.
- Κάτοικος 14: Το χωριό σαν σύνολο είναι εντυπωσιακό, γιατί έχει αυτές τις φυσικές πηγές και έχει κρατήσει στοιχεία παράδοσης.
- Κάτοικος 15: Πιστεύω πως όλο το σύνολο της περιοχής δίνει αυτό το εντυπωσιακό αποτέλεσμα. Τα θερμαντικά νερά, τα παραδοσιακά ταβερνάκια, η φύση...
- Κάτοικος 16: Τα ιαματικά νερά, γιατί οι περισσότεροι έρχονται κυρίως γι' αυτόν τον λόγο, για να χαλαρώσουν, να κάνουν το μπάνιο τους.
- Κάτοικος 17: Τα γαλαζοπράσινα νερά.
- Κάτοικος 18: Η περιοχή όλη είναι κάτι αξιοθαύμαστο δεν μπορώ να πω ότι κάτι μου αρέσει περισσότερο και κάτι λιγότερο.
- Κάτοικος 19: Τα θερμαντικά νερά θα έλεγα. Τα ζεστά αυτά ιαματικά νερά, οι πέτρες και το φυσικό τοπίο. Δεν υπάρχει νομίζω καλύτερο πράγμα από το να χαλαρώνεις και να απολαμβάνεις τη θέα που η φύση έχει δημιουργήσει.
- Κάτοικος 20: Τα Λουτρά.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Με βάση τις συνεντεύξεις προέκυψαν τα εξής:

Οι πλειοψηφία των κατοίκων απάντησε πως τα χρόνια παραμονής τους στο χωριό κυμαίνονται από 20-30, 30-40 και 40-50 έτη και αχολούνται με τη γεωργία, το εμπόριο και τη διαήρηση ξενοδοχειακών μονάδων.

Περιγράφουν τη ζωή στο χωριό ήρεμη και ευάριστη, καθώς αντικρίζουν καθημερινά το υπέροχο φυσικό τοπίο.

Το χωριό έχει κρατήσει αρκετές παραδόσεις στην προετοιμασία του γάμου. Τα πιο γνωστά έθιμα είναι η Κόλντα Μπάμπω, η Σούρβα, τα Ποζαροκούλουμα, ενώ οι πιο πρόσφατες διοργανώσεις που διοργανώνει κάθε χρόνο είναι η Γιορτή Κάστανου, τα Ποζαρίτικα και οι Ιαματικοί ημιμαραθώνιοι αγώνες.

Τα πιο γνωστά παραδοσιακά προϊόντα της περιοχής είναι αναμφίβολα τα γλυκά του κουταλιού, οι μαρμελάδες, τα τουρσιά, οι σάλτσες, οι τραχανάδες, τα ζυμαρικά, το τσίπουρο και το λικέρ.

Σύμφωνα με τη γνώμη των περισσότερων κατοίκων πιο πολλή κίνηση παρατηρείται όλο το χρόνο, αλλά κυρίως την περίοδο των δεκαπενθήμερων, των τριήμερων και των αργίων. Επίσης, όλοι οι κάτοικοι δήλωσαν πως δεν τους ενοχλεί η παρουσία και η διαμονή των επισκεπτών στο χωριό τους.

Οι επισκέπτες μπορούν να μείνουν δραστήριοι κάνοντας ένα μπάνιο στα θερμαντικά λουτρά, περιήγηση στο φαράγγι, το σπήλαιο και περιπάτους στη φύση, ορειβασία και άλλα σπορ.

Τέλος, το πιο εντυπωσιακό πράγμα για τους κατοίκους της λουτρόπολης είναι τα θερμαντικά-ιαματικά νερά σε συνδυασμό με τη βλάστηση που κυριαρεί και δίνουν ένα εντυπωσιακό φυσικό θέαμα.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- <https://loutrapozar.com.gr/>
- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%BF%CF%85%CF%84%CF%81%CE%AC_%CE%A0%CF%8C%CE%B6%CE%B1%CF%81
- <http://www.loutrapozar.net/>
- <http://www.loutrapozar.net/hamam.aspx>
- http://www.pass2greece.gr/afieroma_det.asp?afieroma_id=147&nid=10
- <https://www.naturagraeca.com/ws/216,280,196,1,1,%CE%A6%CE%B1%CF%81%CE%AC%CE%B3%CE%B3%CE%B9-%CE%A0%CF%8C%CE%B6%CE%B1%CF%81>
- Άντληση πληροφοριών και φωτογραφιών για έθιμα αρραβώνα και γάμου από τη γιαγιά μου.
- Συνέντευξη από κατοίκους του χωριού.